

Brüsszel, 2018. december 4.
(OR. en)

15146/18

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0228(COD)**

TRANS 613
FIN 965
CADREFIN 397
POLGEN 241
REGIO 143
ENER 421
TELECOM 449
COMPET 845
MI 933
ECO 113
CODEC 2207
IA 407

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14712/18 TRANS 574 FIN 921 CADREFIN 375 POLGEN 233 REGIO 132 ENER 397 TELECOM 434 COMPET 816 MI 894 ECO 106 CODEC 2107 IA 394 + COR 1
Biz. dok. sz.:	9951/18 TRANS 257 FIN 456 CADREFIN 87 POLGEN 83 REGIO 40 ENER 229 TELECOM 175 COMPET 436 MI 448 ECO 49 CODEC 1023
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett javaslatról kialakított részleges általános megközelítés szövegét, amelyet a Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács a 2018. december 3-i ülésén elfogadott.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről¹

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. és 194. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek részére való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

¹ Parlamenti vizsgálati fenntartás: U.K.

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ HL C [...], [...], [...]. o.

mivel:

- (1) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósítása és a munkahelyteremtés ösztönzése érdekében az Európai Uniónak olyan korszerű és nagy teljesítményű infrastruktúrára van szüksége, amely hozzájárul az Unió és valamennyi régiója összekötéséhez és integrációjához a közlekedési, a távközlési és az energetikai ágazatban. Az említett összeköttetéseknek elő kell mozdítaniuk a személyek, az áruk, a tőke és a szolgáltatások szabad mozgását. A transzeurópai hálózatoknak elő kell segíteniük a határon átnyúló összeköttetéseket, nagyobb fokú gazdasági, társadalmi és területi kohéziót kell teremteniük, valamint hozzá kell járulniuk egy versenyképesebb szociális piacgazdaság kialakításához és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez.
- (2) Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (a továbbiakban: a program) célja, hogy felgyorsítsa a transzeurópai hálózatokba történő beruházásokat és megkönnyítse mind a köz-, mind a magánszférából származó finanszírozást, növelve egyúttal a jogbiztonságot, és tiszteletben tartva a technológiai semlegesség elvét. A programnak lehetővé kell tennie a közlekedési, az energetikai és a digitális ágazat közötti szinergiák teljes mértékű kiaknázását, javítva ezzel az uniós intézkedések hatékonyságát, és lehetővé téve a megvalósítási költségek optimalizálását.
- (3) A program céljai közt szerepel az éghajlatváltozással kapcsolatos, környezetvédelmi és társadalmi szempontból fenntartható projektek, valamint az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések támogatása. Meg kell erősíteni különösen a program hozzájárulását a Párizsi Megállapodásban foglalt célkitűzések, valamint a javasolt 2030-as energia- és éghajlat-politikai, továbbá a hosszú távú dekarbonizációs célok eléréséhez.

- (4) Ezért a Párizsi Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos uniós kötelezettségekkel és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósítására vonatkozó kötelezettségvállalással összhangban az éghajlatváltozás elleni küzdelem fontosságát hangsúlyozva, ez a rendelet középpontba kívánja helyezni az éghajlat-politikai intézkedéseket, valamint érvényesíteni hivatott azt az általános célt, hogy a költségvetési kiadások legalább [25] %-a éghajlat-politikai célkitűzések teljesítését támogassa⁴. Az e program keretében végrehajtott intézkedéseknek a program teljes pénzügyi keretének 60 %-a mértékében kell hozzájárulniuk az éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításához, többek között az alábbi riói mutatók alapján: i. a vasúti infrastruktúrával, az alternatív tüzelőanyagokkal, a tiszta városi közlekedéssel, a villamosenergia-átvitellel, a villamosenergia-tárolással, az intelligens hálózatokkal, a CO₂-szállítással és a megújuló energiával kapcsolatos kiadások 100 %-a; ii. a belvízi utakkal és a multimodális közlekedéssel, valamint a gázinfrastruktúrával kapcsolatos kiadások 40 %-a (amennyiben mód nyílik a megújuló hidrogén vagy a biometán használatának fokozására). A program előkészítése és végrehajtása során azonosítani kell a releváns intézkedéseket, és a megfelelő értékelések és felülvizsgálati folyamatok keretében újabb értékelésnek kell alávetni őket. Annak érdekében, hogy az infrastruktúra ne legyen kitéve hosszú távú éghajlatváltozási hatásoknak, illetve hogy a valamely projektre vonatkozó gazdasági elemzés figyelembe vegye a projektből származó üvegházhatású gázkibocsátás költségeit, a program által támogatott projekteket adott esetben éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat alá kell vetni, összhangban a Bizottság által kidolgozandó – az Unió többi programja tekintetében kidolgozott útmutatásokkal adott esetben koherens – útmutatással.
- (5) Az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/2284 irányelv 11. cikkének c) pontjában meghatározott, az irányelvben előírt célok teljesítése érdekében hozott intézkedések támogatására szolgáló uniós finanszírozás felhasználására vonatkozó jelentéstételi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében nyomon kell követni az ezen irányelv alapján hozott kibocsátás- vagy légszennyezettség-csökkentő intézkedésekre fordított uniós kiadásokat.

⁴ COM(2018) 321, 13. oldal.

- (6) E program egyik fontos célja a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák erősítése. Evégett a programnak ágazatokon átívelő munkaprogramok elfogadását kell előírnia, amelyek olyan speciális beavatkozási területekkel foglalkoznának, mint például az összekapcsolt és automatizált mobilitás vagy az alternatív tüzelőanyagok. Ezenkívül a programnak minden szektoron belül lehetővé kell tennie a más szektorokhoz tartozó kiegészítő komponensek támogathatóvá tételét, amennyiben egy ilyen megközelítés növeli a beruházás társadalmi-gazdasági előnyeit. Az ágazatok közötti szinergia az intézkedések kiválasztására vonatkozó kritériumok segítségével is fokozható.
- (7) Az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁵ meghatározott, a transzeurópai közlekedési hálózatokra vonatkozó iránymutatások (a továbbiakban: TEN-T iránymutatások) meghatározzák a TEN-T infrastruktúráját és az általa teljesítendő követelményeket, valamint rendelkeznek az infrastruktúra megvalósításához szükséges intézkedésekről. Az iránymutatások mindenekelőtt a törzshálózat 2030-ig történő megvalósítását irányozzák elő – új infrastruktúrák létrehozása, valamint a meglévő infrastruktúrák jelentős felújítása és korszerűsítése révén, a hálózat folyamatosságának biztosítása céljából.
- (7a) A programnak valamennyi közlekedési módra kiterjedően hozzá kell járulnia a TEN-T törzshálózat megvalósításához, beleértve az olyan tagállamokban lévő utakat is, amelyek továbbra is jelentős beruházási szükségletekkel szembesülnek a közúti törzshálózat kialakítása terén.
- (8) A TEN-T iránymutatásokban meghatározott célok elérése érdekében szükséges kiemelten támogatni a határon átnyúló összeköttetéseket, a hiányzó összeköttetések pótlását, és biztosítani adott esetben, hogy a támogatott intézkedések a teljesítmény és az interoperabilitás tekintetében összhangban legyenek az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerint létrehozott, a folyosókra vonatkozó munkatervekkel, illetve a hálózatfejlesztés egészével.
- (8a) Az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszernek (ERTMS) a törzshálózaton 2030-ig való, az 1315/2013/EU rendeletben előírt kiépítéséhez fokozni kell az európai szintű támogatást és ösztönözni kell a magánbefektetők részvételét.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1315/2013/EU rendelete a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

- (8b) A TEN-T törzshálózat sikeres befejezésének és a tényleges intermodalitás biztosításának fontos előfeltétele, hogy a repülőterek is csatlakozzanak a TEN-T hálózathoz. Ezért kiemelt feladat a repülőtereknek a TEN-T törzshálózattal való összekapcsolása, amennyiben ezek a kapcsolatok még hiányoznak.
- (8c) A határon átnyúló intézkedések végrehajtása nagy fokú integrációt igényel a tervezés és a végrehajtás tekintetében. Az integrációt alátámaszthatják például a következő, nem fontossági sorrendben felsorolt elemek: egyetlen projektvállalkozás létrehozása, közös irányítási struktúra, bilaterális jogi keret, az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti végrehajtási jogi aktus vagy az együttműködés bármely egyéb formája.
- (9) A megnövekedett forgalom és a hálózatfejlődés megfelelő tükrözése érdekében ki kell igazítani a törzshálózati folyosók nyomvonalát és előre meghatározott szakaszait. E kiigazításoknak az egységesség megőrzése, valamint a folyosófejlesztés és a koordináció hatékonyságának fenntartása érdekében arányosaknak kell lenniük. Ennél fogva a törzshálózati folyosók hossza legfeljebb 15 %-kal növelhető. A törzshálózati folyosók nyomvonalának kiigazítása során kellő időben figyelembe kell venni a törzshálózat kiépítésének felülvizsgálata keretében elért eredményeket, ahogyan erről az 1315/2013/EU rendelet 54. cikke rendelkezik.
- (10) Az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitás érdekében Unió-szerte támogatni kell a beruházásokat. 2017-ben a Bizottság előterjesztette az „Európa mozgásban” csomagot⁶, amely különböző kezdeményezéseket tartalmaz a közlekedés biztonságosabbá tételére, az intelligens útdíjfizetés ösztönzésére, a CO₂-kibocsátás, a légszennyezés és a forgalmi torlódások csökkentésére, az összekapcsolt és automatizált mobilitás előmozdítására, valamint a munkavállalók megfelelő körülményeinek és pihenőidejének biztosítására. Ezek a kezdeményezések uniós pénzügyi támogatást igényelnek, adott esetben e program révén.

⁶ A Bizottság közleménye: „Európa mozgásban: A mindenkit megillető tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja” – COM(2017) 283.

- (11) A TEN-T iránymutatások az új technológiák és az innováció tekintetében előírják, hogy a hálózatnak lehetővé kell tennie minden közlekedési mód dekarbonizációját, mégpedig az energiahatékonyság, valamint az alternatív tüzelőanyag-használat ösztönzése révén. A 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁷ az alternatív tüzelőanyagok uniós infrastruktúrájának kiépítésére irányuló közös intézkedési keretet hoz létre a közlekedés kőolajfüggőségének minimalizálása és környezeti hatásának enyhítése érdekében, és előírja a tagállamok számára, hogy 2025. december 31-ig hozzáférhetővé kell tenniük megfelelő számú nyilvános elektromos töltőállomást, illetve nyilvános töltőállomást. Amint azt a Bizottság 2017. novemberi javaslatai⁸ is körvonalazzák, szükség van egy az alacsony kibocsátású mobilitással foglalkozó átfogó intézkedéscsomagra, beleértve a pénzügyi támogatást is, amennyiben a piaci feltételek nem nyújtanak kellő ösztönzést.
- (12) „Fenntartható mobilitás Európában: biztonságos, összekapcsolt és tiszta közlekedés” című közleményében⁹ a Bizottság hangsúlyozza, hogy az automatizáció és a fejlett konnektivitású rendszerek a járműveket biztonságosabbá, megoszthatóbbá és minden polgár számára hozzáférhetőbbé teszik, azok számára is, akik ma el vannak zárva a mobilitási szolgáltatásoktól, például az időskor vagy valamilyen fogyatékoság miatt. Ezzel összefüggésben a Bizottság javaslatot tett egy közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos európai uniós stratégiai cselekvési tervre, illetve a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 2008/96/EK irányelv felülvizsgálatára.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. október 22-i 2014/94/EU irányelve az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről (HL L 307., 2014.10.28., 1. o.).

⁸ A Bizottság közleménye: „Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió” – COM(2017) 675.

⁹ COM(2018) 293.

- (13) [A hálózat kevésbé előrehaladott részeit érintő közlekedési projektek végrehajtásának javítása érdekében át kell irányítani a programhoz egy a Kohéziós Alaphoz rendelt forrást a Kohéziós Alapból támogatható tagállamokban megvalósuló közlekedési projektek finanszírozására. A finanszírozásra jogosult projektek kiválasztása során kezdetben és az átirányított keret 70 %-áig érintetlenül kell hagyni a Kohéziós Alap szerinti nemzeti allokációkat. Az átirányított keret fennmaradó 30 %-át piaci alapon kell kiosztani a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokban tervezett projektek részére oly módon, hogy a határon átnyúló és a hiányzó összeköttetések előnyt élveznek. A Bizottságnak támogatnia kell a Kohéziós Alapból támogatható tagállamokat a projektek megfelelő menetrendjének kialakításában, különösen az érintett közigazgatások intézményi kapacitásának megerősítése révén.]
- (14) „A katonai mobilitás javítása az Európai Unióban” című közös közlemény¹⁰ 2017. novemberi kibocsátását követően a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által 2018 március 28-án elfogadott, a katonai mobilitásra vonatkozó cselekvési terv¹¹ kiemelte, hogy a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó politika egyértelmű lehetőséget kínál a védelmi szükségletek és a TEN-T közötti szinergiák növelésére. A cselekvési terv értelmében 2018 közepéig fel kell kérni a Tanácsot a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos katonai követelmények megvizsgálására és jóváhagyására, a bizottsági szolgálatoknak pedig 2019-ig rögzíteniük kell, hogy melyek a transzeurópai közlekedési hálózat katonai célú szállításra is alkalmas részei, figyelemmel a meglévő infrastruktúra szükség szerinti korszerűsítésére is. A kettős felhasználású projektek végrehajtásának uniós finanszírozását a programon keresztül, a cselekvési tervnek megfelelő és az alkalmazandó követelményeket rögzítő speciális munkaprogramok segítségével kell végrehajtani.

¹⁰ JOIN(2017) 41.

¹¹ JOIN(2018) 5.

- (15) A TEN-T iránymutatások megállapítják, hogy az átfogó hálózat biztosítja az Unió minden régiójának elérhetőségét és összekapcsoltságát, ideértve a távoli, a szigeti és a legkülső régiókat is. Ezenfelül, „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című közleményében¹² a Bizottság rámutatott a legkülső régiók speciális közlekedési igényeire és az ezen igények (többek között e programból való) uniós finanszírozás révén történő kielégítésének szükségességére.
- (16) Figyelembe véve azokat a jelentős beruházásokat, amelyek szükségesek a TEN-T törzshálózat 2030-ig történő megvalósításához (a 2021–2027 közötti időszakra becsült összeg 350 milliárd EUR), a TEN-T átfogó hálózat 2050-ig történő megvalósításához és a dekarbonizációra, a digitalizációra és a városi közlekedésre irányuló beruházásokhoz (a 2021–2027 közötti időszakra becsült összeg 700 milliárd EUR), a különböző uniós finanszírozási programok és eszközök adta lehetőségekkel a lehető leghatékonyabb módon kell élni, vagyis maximalizálni kell az Unió által támogatott beruházások hozzáadott értékét. Ennek eléréséhez sort kell keríteni a beruházási eljárás egyszerűsítésére, ami lehetővé tenné a közlekedési projektek menetrendjének nyomonkövethetőségét és valamennyi releváns uniós eszköz – nevezetesen az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap és az InvestEU Alap – koherenciáját. Adott esetben figyelembe kell venni különösen az (EU) XXX rendelet [Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (CPR)] IV. mellékletében részletezett támogatási kritériumokat.

¹² COM(2017) 623.

- (17) A 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ azonosítja az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzések elérése érdekében megvalósítandó transzeurópai energia-infrastruktúrával kapcsolatos prioritásokat, meghatározza az e prioritások megvalósításához szükséges közös érdekű projekteket, továbbá intézkedéseket fogad el az engedélyezés, az állami részvétel és a szabályozás területén e projektek végrehajtásának felgyorsítása és/vagy megkönnyítése céljából, beleértve az ilyen projektek uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának kritériumait is.
- (18) Az irányelv [a megújulóenergia-irányelv átdolgozása] hangsúlyozza egy olyan keret létrehozásának szükségességét, amely lehetővé tenné az uniós források fokozottabb igénybevételét. Kifejezetten szorgalmazza a megújuló energia területén folytatott, határon átnyúló együttműködéseket célzó intézkedések támogatását.
- (19) A megújuló energiával kapcsolatos fejlesztések terén továbbra is a hálózati infrastruktúra kiépítése a prioritás, ugyanakkor a megújuló energia területén folytatott, határon átnyúló együttműködés bevonása a programba a „Tiszta energia minden európainak” kezdeményezés keretében elfogadott megközelítést tükrözi, melynek célja a megújuló energiákkal kapcsolatos 2030-as célok elérése közös felelősség alapján, valamint megfelelni a megváltozott szakpolitikai környezetnek, amelyre az ambiciózus hosszú távú dekarbonizációs célkitűzések jellemzők.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. április 17-i 347/2013/EU rendelete a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

- (20) Az Unió dekarbonizációs menetrendje szempontjából döntő fontosságúak azok az innovatív infrastrukturális technológiák, amelyek lehetővé teszik az átállást az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia- és mobilitási rendszerekre, és javítják az ellátás biztonságát. Európa energiahálózatainak megerősítéséről szóló 2017. november 23-i közleményében¹⁴ a Bizottság hangsúlyozta, hogy a villamos energia – amely 2030-ban már fele részben megújuló energiaforrásokon alapul – egyre inkább hozzá fog járulni a mostanáig a fosszilis tüzelőanyagok által dominált ágazatok, például a közlekedés, az ipar, a hűtés és a fűtés dekarbonizációjához, és hogy ennek megfelelően a transzeurópai energiahálózat-infrastruktúrával kapcsolatos szakpolitika egyre inkább a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására, a villamos energia tárolására és az intelligens hálózatokkal foglalkozó projektekre összpontosít. Az Unió dekarbonizációs céljainak támogatása érdekében kellő figyelmet kell fordítani azokra a technológiákra és projektekre, amelyek elősegítik a karbonszegény gazdaságra való átállást, és elsőbbséget kell biztosítani számukra. A Bizottság célja a program által támogatandó, a határon átnyúló intelligens hálózatokra, az innovatív tárolókra, valamint a szén-dioxid-szállításra irányuló projektek számának növelése.
- (20a) A határon átnyúló megújulóenergia-projekteknek lehetővé kell tenniük a megújuló energiák költséghatékony alkalmazását az Unióban, csakúgy mint a [2009/28/EK irányelvnek a COM(2016) 767 dokumentumban javasolt átdolgozása] 3. cikkében említett kötelező uniós cél elérését, amely szerint 2030-ra a megújuló energia részarányának el kell érnie a 32 %-ot, továbbá hozzá kell járulniuk a megújuló energiaforrások hasznosítására alkalmazott innovatív technológiák stratégiai bevezetéséhez. A megújulóenergia-termelés területén a támogatható technológiák közé tartozik például a szárazföldi vagy tengeri szélenergia, a napenergia, a fenntartható biomassza, az óceánenergia, a geotermikus energia vagy ezek kombinációinak használata; hálózati csatlakozásuk, valamint az egyéb elemek, így például a tároló vagy átalakító létesítmények. A támogatható intézkedések nem korlátozódnak a villamosenergia-ágazatra, és kiterjedhetnek egyéb energiahordozókra is vagy az ágazat összekapcsolására más ágazatokkal, például a hűtéssel és fűtéssel, a villamos energia gázzá alakításával, a tárolással vagy a szállítással. A technológiai fejlődéssel és fejlesztésekkel összefüggő rugalmasság biztosítása érdekében ez a felsorolás nem kimerítő jellegű. Ezek a projektek nem teszik feltétlenül szükségessé a fizikai kapcsolatot az együttműködő tagállamok között. Működhetnek egyetlen érintett tagállam területén, feltéve hogy teljesülnek a melléklet IV. részében szereplő kritériumok.

¹⁴ COM(2017) 718.

- (20b) Az uniós támogatások keretében különös figyelmet kell fordítani az energiahálózatok határon átnyúló összekapcsolására, többek között azokban az esetekben, amikor az a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó célkitűzések, és mindenekelőtt az Európai Tanács által megállapított, 2020-ra megvalósítandó 10 %-os összekapcsolási cél eléréséhez szükséges. A villamosenergia-rendszerösszekötők alkalmazása kulcsfontosságú a piacok integrálásához, a megújuló energiaforrások növeléséhez a rendszerben, és az eltérő megújulóenergia-keresleti és -ellátási portfólióikból, a tengeri széltermelő-hálózatokból, valamint az intelligens hálózatokból származó előnyöket kiaknázva valamennyi ország likvid és versenyképes piacba való integrálásához.
- (21) A digitális egységes piac létrejöttének záloga az alapjául szolgáló digitális konnektivitási infrastruktúra megléte. Az európai ipar digitalizációja és az olyan ágazatok modernizációja, mint a közlekedés, az energiaipar, az egészségügy és a közigazgatás, a megbízható és megfizethető nagy és nagyon nagy kapacitású hálózatokhoz való univerzális hozzáféréseken múlik. A digitális konnektivitás a gazdasági, társadalmi és területi szakadékok áthidalásának egyik legfontosabb tényezőjévé vált, támogatja a helyi gazdaságok korszerűsödését és segíti a gazdasági tevékenységek diverzifikációját. A digitális konnektivitási infrastruktúra területén ki kell igazítani a program intervenciók hatókörét oly módon, hogy az tükrözze az ilyen infrastruktúra növekvő jelentőségét a gazdaság és általában a társadalom szempontjából. Éppen ezért meg kell határozni a digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos azon közös érdekű projekteket, amelyekre szükség van az Unió digitális egységes piacra vonatkozó céljainak eléréséhez, és hatályon kívül kell helyezni a 283/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹⁵.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. március 11-i 283/2014/EU rendelete a távközlési infrastruktúrák területén működő transzeurópai hálózatokra vonatkozó iránymutatásokról és az 1336/97/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 86., 2014.3.21., 14. o.).

- (22) „Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgálatában: Úton a gigabitalapú európai információs társadalom felé” című közlemény¹⁶ (a továbbiakban: gigabitalapú társadalom stratégia) stratégiai célokat határoz meg 2025-re a digitális konnektivitási infrastruktúrába való beruházások optimalizálása érdekében. Az (EU) 2018/XXX európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁷ [az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex] célja többek között olyan szabályozási környezet teremtése, amely ösztönzi a digitális konnektivitási hálózatokba történő magánberuházásokat. Azonban jól látszik, hogy a hálózatépítő projektek az Unió számos területén nem életképesek gazdaságilag, aminek több oka is lehet, például a távoli fekvés, a területi vagy földrajzi adottságok, az alacsony népsűrűség és különféle társadalmi-gazdasági tényezők. Ezért a programot úgy kell kiigazítani, hogy hozzájáruljon a gigabitalapú társadalom stratégiában meghatározott stratégiai célok eléréséhez, kiegészítve ezzel azt a támogatást, amelyet a nagyon nagy kapacitású hálózatok kialakításához más programok, mindenekelőtt az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap és az InvestEU Alap nyújtanak.
- (23) Jóllehet mindazon digitális konnektivitási hálózatok, amelyek az internethez kapcsolódnak, alapvetően transzeurópaiak, köszönhetően főként az általuk lehetővé tett alkalmazásoknak és szolgáltatásoknak; a program segítségével elsősorban olyan intézkedéseket kell támogatni, amelyek várhatóan a legnagyobb hatást gyakorolják a digitális egységes piacra (többek között a gigabitalapú társadalom stratégia céljaival való összhangjuk révén), valamint a gazdaság és a társadalom digitális átalakítására, figyelembe véve a piac nem megfelelő működését és a végrehajtás feltárt akadályait.

¹⁶ COM(2016) 587.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2018.... -i ... irányelve az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L [...]).

- (24) Az iskolák, az egyetemek, a könyvtárak, a helyi, regionális vagy nemzeti közigazgatási szervek, a főbb közszolgáltatási intézmények, a kórházak és az egészségügyi központok, a közlekedési csomópontok és a digitálisan intenzív vállalkozások mind-mind olyan egységek és helyszínek, amelyek lényegesen befolyásolhatják közvetlen környezetük társadalmi-gazdasági fejlődését. Ezeknek a társadalmi-gazdasági fókuszpontoknak élen kell járniuk a gigabitalapú konnektivitás terén, hogy az európai polgárok, az üzleti világ és helyi közösségek számára a legjobb szolgáltatásokhoz és alkalmazásokhoz biztosíthassanak hozzáférést. A programnak támogatnia kell a gigabitalapú konnektivitás elérését e társadalmi-gazdasági fókuszpontok számára annak érdekében, hogy maximalizálja a gazdaság és a társadalom egészében tovagyrúzó pozitív hatásukat, ideértve a konnektivitás és a szolgáltatások iránti szélesebb körű igény kialakítását is.
- (24a) Az össze nem kapcsolt területek az Unió bármely részén szűk keresztmetszeteket, és ezzel a digitális egységes piac szempontjából kiaknázatlan potenciált képeznek. A legtöbb vidéki és távoli területen a jó minőségű internetkapcsolat az áruk és a szolgáltatások szállítási költségeinek csökkentése révén és ezáltal a távoli fekvést részben kompenzálva létfontosságú szerepet játszhat a digitális szakadék, az elszigetelődés és az elnéptelenedés megelőzésében. A jó minőségű internetkapcsolat szükséges az új gazdasági lehetőségek – például a precíziós mezőgazdaság vagy a vidéki területeken kibontakozó biogazdaság – szempontjából is. A program elő kívánja mozdítani, hogy Európában minden, akár vidéki, akár városi háztartás rendelkezessen vezetékes vagy vezeték nélküli nagyon nagy kapacitású konnektivitással, különös tekintettel a piac elégtelen működését tükröző esetekre, valamint azokra, amelyek alacsony intenzitású támogatással orvosolhatók. A program által támogatott intézkedések közötti szinergiák maximalizálása érdekében kellően figyelembe kell venni a társadalmi-gazdasági fókuszpontok koncentrációját az egyes területeken, valamint a lefedettség biztosításához szükséges finanszírozás mértékét. A program célja továbbá valamennyi háztartás és terület átfogó lefedése, mivel a hiányosságok későbbi kezelése egy már lefedett területen gazdaságilag nem térül meg.
- (25) Ezenkívül a WiFi4EU kezdeményezésre építve a programnak folytatnia kell az ingyenes és jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosításának támogatását a helyi közéleti központokban, az állami hatóságok és a közszolgáltatók területén, valamint a közterületeken is, annak érdekében, hogy az Unió digitális víziója megvalósulhasson a helyi közösségekben.

- (26) Ahhoz hogy a tervezett következő generációs digitális szolgáltatások (például a több különböző ágazat és a társadalom egésze számára jelentős előnyöket biztosító dolgok internetével kapcsolatos szolgáltatások és alkalmazások) életképesek legyenek, határon átnyúló, 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedéshez lesz szükség, amely lehetővé teszi a felhasználók és az eszközök számára, hogy pillanatnyi helyüktől függetlenül kapcsolódhassanak egymáshoz. Ugyanakkor az 5G bevezetésével kapcsolatos költségmegosztási forgatókönyvek egyelőre nem tisztázottak, és a kereskedelmi alkalmazás tekintetében érzékelt kockázat mértéke egyes fontos területeken igen magas. Az összekapcsolt mobilitás első fázisában az alkalmazások legfontosabb színterét várhatóan a közúti folyosók és a vasúti összeköttetések jelentik majd: ezek tehát létfontosságú, a program által finanszírozandó határon átnyúló projektek.
- (27) [...]
- (28) Ki kell építeni az elektronikus hírközlő gerinchálózatokat – ideértve az európai területeket más kontinenseken található harmadik országokkal, vagy az Unió területén belül az európai szigeteket, legkülső régiókat vagy tengerentúli országokat és területeket többek között az uniós felségvizeken, valamint a tagállamok kizárólagos gazdasági övezetén keresztül összekötő tenger alatti kábeleket is – annak érdekében, hogy ez a létfontosságú infrastruktúra megfelelő tartalékokkal rendelkezzen, illetve az uniós digitális hálózatok kapacitásának és ellenálló képességének növelése céljából, hozzájárulva ezzel e területi kohézióhoz is. Ugyanakkor ezek a projektek közfinanszírozás nélkül gyakran nem életképesek gazdaságilag. Ezenfelül támogatást kell biztosítani az európai nagy teljesítményű számítástechnikai erőforrásoknak a terabájt-kapacitásokkal való kiegészítésére.

- (29) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projektekhez hozzájáruló intézkedéseknek az adott projektnek leginkább megfelelő technológiát kell alkalmazniuk, miközben meg kell találniuk a leghatékosabb egyensúlyt egyfelől az adatáramlási kapacitás, az átviteli biztonság és a hálózati reziliencia szempontjából legkorszerűbb technológiák, másfelől a költséghatékonyság között; az intézkedések fontossági sorrendjét az e rendeletben meghatározott kritériumokat figyelembe vevő munkaprogramok segítségével kell eldönteni. A nagyon nagy kapacitású hálózatok passzív infrastruktúrát is magukban foglalhatnak, tekintettel a társadalmi-gazdasági és környezeti előnyökre. Végül az intézkedések fontossági sorrendjének megállapításánál mérlegelni kell az esetleges pozitív vagy negatív konnektivitási hatásokat, például ha a megvalósítandó projekt oly módon javíthatja a jövőbeli projektek gazdasági eredményességét, hogy azzal további lakosságrészek válnak lefedetté korábban lefedetlen területeken.
- (30) Az Unió kifejlesztette saját helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) technológiáját (EGNOS/Galileo), valamint saját Föld-megfigyelési rendszerét (Kopernikusz program). Mind az EGNOS/Galileo, mind pedig a Kopernikusz program jelentős gazdasági előnyökkel járó, korszerű szolgáltatásokat kínál köz- és magánszférabeli felhasználóknak egyaránt. Ezért a program által támogatott minden olyan közlekedési, energiaipari vagy digitális infrastruktúrának, amely felhasználja a PNT-technológiát vagy a Föld-megfigyelési szolgáltatásokat, műszakilag kompatibilisnek kell lennie az EGNOS/Galileo és a Kopernikusz programmal.
- (31) A jelenlegi program keretében 2017-ben közzétett első vegyesfinanszírozási célú pályázati felhívás kedvező eredményei igazolták az uniós támogatások olyan egyéb finanszírozásokkal való ötvözésének relevanciáját és hozzáadott értékét, amelyek az Európai Beruházási Banktól vagy a nemzeti fejlesztési bankoktól, illetve egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől, valamint magán pénzügyi intézményektől és magánszektorbeli beruházóktól, köztük köz- és magánszféra partnerektől származnak. Ezért a program keretében folytatni kell az olyan célzott pályázati felhívások kiírását, amelyek lehetővé teszik az uniós támogatások és az egyéb finanszírozási források kombinálását.

- (32) E program szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósulását segítik az InvestEU Alap [...] szakpolitikai keretének (kereteinek) pénzügyi eszközei és költségvetési garanciái is. A program által támogatott intézkedésekkel kell kezelni a piac nem megfelelő működését vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket, különösen azokban az esetekben, amikor az intézkedések gazdaságilag nem életképesek, méghozzá arányos módon, elkerülve a magánfinanszírozással való párhuzamosságot vagy annak kizorítását, és egyértelmű európai hozzáadott értéket biztosítva.
- (33) Az innovációs ciklus integrált fejlődésének előmozdítása érdekében el kell érni egyfelől az uniós kutatási és innovációs keretprogramokkal összefüggésben kidolgozott, másfelől az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből származó támogatással létrejövő innovatív megoldások közötti komplementaritást. E célból az Európai horizont programmal való szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy: a) az Európa horizont program stratégiai tervezési folyamata során azonosításra és meghatározásra kerüljenek a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat EU-n belüli kutatási és innovációs igényei; b) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz támogassa az innovatív technológiák és megoldások széles körű bevezetését és alkalmazását a közlekedési, az energia- és a digitális infrastruktúra területén, különös tekintettel az Európai horizont program eredményeire; c) az Európai horizont program és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz közötti információ- és adatcsere hatékonyabbá váljon, például olyan, az Európai horizont programból fakadó, piacra lépésre készen álló technológiák kijelölésével, amelyeket az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz segítségével tovább lehet terjeszteni.
- (34) Ez a rendelet meghatározza a 2021 és 2027 közötti teljes időszak pénzügyi keretét, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás¹⁸ 17. pontja [a hivatkozás az új intézményközi megállapodásnak megfelelően frissítendő] értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.

¹⁸ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

- (35) Unió szinten a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere jelenti a nemzeti reformprioritások meghatározásának és végrehajtása felügyeletének keretét. A tagállamok ezen reformprioritások támogatására saját többéves nemzeti beruházási stratégiákat dolgoznak ki. Ezeket a stratégiákat, melyek a nemzeti és/vagy uniós támogatásra ajánlott, prioritást élvező beruházási projektek felvázolására és koordinálására irányulnak, az éves nemzeti reformprogramokkal együtt terjesztik elő. További céljuk elősegíteni az uniós támogatások koherens felhasználását és maximalizálni a főként az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), a Kohéziós Alapból, az európai beruházásstabilizáló funkcióból, az InvestEU-ból és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből biztosított pénzügyi támogatások hozzáadott értékét. A pénzügyi támogatást – esettől függően – az uniós és nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekkel összhangban lévő módon kell felhasználni.
- (36) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke alapján elfogadott általános pénzügyi szabályok vonatkoznak. Ezek a szabályok a költségvetési rendeletben kerülnek meghatározásra, és különösen a költségvetés – támogatások, közbeszerzés, pénzdíjak és közvetett végrehajtás révén történő – elkészítésére és végrehajtására vonatkozó eljárást határozzák meg, valamint előírják a pénzügyi szereplők felelősségének ellenőrzését. [Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok érintik az Unió költségvetésének védelmét is a jogállamisággal összefüggő általános tagállami hiányosságok esetén, mivel a jogállamiság tiszteletben tartása elengedhetetlen előfeltétele a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásnak és a hatékony uniós finanszírozásnak.]
- (37) Az e rendelet szerinti finanszírozási formákat és végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni az intézkedések konkrét célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a potenciális meg nem felelést. Mérlegelni kell átalányalapú finanszírozás, átalányalapú egységköltségek és egyösszegű átalányok alkalmazását is, valamint a költségvetési rendelet 125. cikke (1) bekezdésében említett, költségektől független finanszírozást.

- [(38) Az Európai Gazdasági Térségben (EGT) tagsággal rendelkező harmadik országok az EGT-megállapodással – amely a programoknak a megállapodás szerint meghozott határozattal történő végrehajtásáról rendelkezik – létrehozott együttműködés keretében részt vehetnek uniós programokban. Harmadik országok más jogi eszközök alapján is részt vehetnek ezekben. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogok és hozzáférés biztosításáról.]
- (39) A költségvetési rendelet meghatározza a támogatások odaítélésnek szabályait. A program által támogatott intézkedések sajátosságainak figyelembevétele érdekében és a program által lefedett ágazatok közötti következetes végrehajtás biztosítására további indikációkra van szükség a támogathatóság és az odaítélési kritériumok tekintetében.

- (40) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁹, a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel²⁰, a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelettel²¹ és az (EU) 2017/193 tanácsi rendelettel²² összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban adminisztratív vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel²³ összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom rendelete az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

²⁰ A Tanács 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

²¹ A Tanács 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

²² A Tanács 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 rendelete az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 2017. július 5-i (EU) 2017/1371 irányelve az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (41) A 2013/755/EU tanácsi határozat²⁴ 94. cikke alapján [a hivatkozás a tengerentúli országokról és területekről szóló új határozatnak megfelelően frissítendő] a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.
- (42) Az Uniónak törekednie kell a külső politikákra vonatkozó uniós programokkal való koherenciára és szinergiákra, ideértve a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című közleménnyel²⁵ összefüggésben vállalt kötelezettségből fakadó előcsatlakozási támogatást is.
- (43) Amennyiben harmadik országok és harmadik országokban letelepedett jogalanyok is részt vesznek a közös érdekű projektekhez vagy határon átnyúló megújulóenergia-projektekhez hozzájáruló intézkedésekben, pénzügyi támogatás kizárólag abban az esetben biztosítható, ha az elengedhetetlen a szóban forgó projektek céljainak eléréséhez. A határon átnyúló megújulóenergia-projektek vonatkozásában az egy vagy több tagállam és egy harmadik ország (beleértve az Energiaközösség tagjait) közötti együttműködés során teljesülnie kell az (EU) 2018/XXX európai parlamenti és tanácsi irányelv [a megújuló energiákról szóló irányelv] 11. cikkében meghatározott, az EU-val fennálló fizikai kapcsolatra vonatkozó feltételeknek.
- (44) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás²⁶ 22. és 23. pontja értelmében ezt a programot speciális nyomonkövetési követelmények figyelembevételével összegyűjtött adatok alapján kell értékelni, elkerülve a túlszabályozást és a – különösen a tagállamokra háruló – adminisztratív terheket. A Bizottságnak értékeléseket kell végeznie a finanszírozás eredményességének és hatékonyságának, valamint a program általános céljaira gyakorolt hatásának felmérése érdekében, ezen értékelések eredményét pedig közölnie kell az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal valamint a Régiók Bizottságával.

²⁴ HL L 344., 2013.12.19., 1. o.

²⁵ COM(2018) 65.

²⁶ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13. (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

- (45) Megfelelő nyomonkövetési és jelentéstételi intézkedéseket kell végrehajtani az e rendeletben meghatározott általános és egyedi programcélkitűzések megvalósítása terén tett előrelépésekről történő jelentéstétel érdekében, többek között mutatók alapján. A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a végrehajtás nyomon követésére vonatkozó adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. A programmal kapcsolatos releváns adatok összegyűjtése érdekében az uniós finanszírozás kedvezményezettjei számára arányos jelentéstételi követelményeket kell meghatározni.
- (46) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a munkaprogramok elfogadása tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁷ megfelelően kell gyakorolni.
- (47) A program nyomon követéséhez használt indikátoroknak, a közlekedési ágazat egyes célkitűzései rendelkezésére álló költségvetési források indikatív százalékos részarányainak és a közlekedési törzshálózati folyosók meghatározásának szükség esetén való kiigazítása érdekében az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 290. cikkével összhangban a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet melléklete I., II. és III. részének módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (48) Az 1316/2013/EU rendeletet és a 283/2014/EU rendeletet az egyértelműség kedvéért hatályon kívül kell helyezni. Ugyanakkor fenn kell tartani az 1316/2013/EU rendelet 29. cikkének joghatásait, amely cikk a 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁸ mellékletét az áru fuvarozási folyosók jegyzéke tekintetében módosítja.
- (49) Ennek a rendeletnek közvetlenül a kihirdetését követően kell hatályba lépnie annak érdekében, hogy az e rendelet szerinti végrehajtási jogi aktusokat időben el lehessen fogadni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. szeptember 22-i 913/2010/EU rendelete a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról (HL L 276., 2010.10.20., 22. o.).

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt (a továbbiakban: a program).

A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit, valamint az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „intézkedés”: minden olyan, pénzügyileg és technikailag függetlennek minősített, határidős tevékenység, amely szükséges egy projekt megvalósításához;
- b) „alternatív tüzelőanyag”: a 2014/94/EU irányelv 2. cikke 1. pontjának meghatározása szerinti alternatív üzemanyag;
- c) [...]
- d) „vegyesfinanszírozási műveletek”: az uniós költségvetésből – többek között az (EU, Euratom) 2018/XXX rendelet (a költségvetési rendelet) [2. cikkének (6) bekezdése] szerinti vegyesfinanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan tevékenységek, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy finanszírozási eszközöket ötvöznék fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;

- e) „átfogó hálózat”: az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban meghatározott közlekedési infrastruktúra;
- f) „törzshálózat”: az 1315/2013/EU rendelet III. fejezetével összhangban meghatározott közlekedési infrastruktúra;
- g) „törzshálózati folyosók”: a törzshálózat összehangolt megteremtését elősegítő és az 1315/2013/EU rendelet IV. fejezetében foglaltaknak megfelelő, e rendelet mellékletének III. részében foglalt jegyzékben szereplő eszköz;
- ga) „határon átnyúló összeköttetés”: a közlekedési ágazatban ez olyan közös érdekű projektet jelent, amely biztosítja a TEN-T hálózat folyamatoságát két tagállam, illetve egy tagállam és egy szomszédos ország között;
- gb) „hiányzó összeköttetés”: a közlekedési ágazatban ez a TEN-T hálózat valamely olyan hiányzó infrastruktúra-elemét jelenti, amely gátolja a TEN-T hálózat folyamatoságát, és infrastruktúra-elembe történő beruházást tesz szükségessé;
- gc) „kettős felhasználású infrastruktúra”: a közlekedési hálózat olyan infrastruktúrája, amely egyaránt hivatott kielégíteni a védelmi és a polgári közösség igényeit;
- h) „határon átnyúló megújulóenergia-projekt”: legalább két tagállam közötti együttműködési vagy bármely más típusú megállapodás, illetve legalább egy tagállam és egy harmadik ország közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás keretében kiválasztott vagy kiválasztható, az (EU) 2018/XXX európai parlamenti és tanácsi irányelvben²⁹ [a megújuló energiákról szóló irányelv] meghatározott, az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott kritériumoknak megfelelő projekt a megújuló energia kiaknázásával kapcsolatos tervezés és megvalósítás terén;
- i) „digitális konnektivitási infrastruktúra”: nagyon nagy kapacitású hálózatok, 5G rendszerek, nagyon jó minőségű helyi konnektivitás, gerinchálózatok, valamint a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformok;

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács ...-i (EU) 2018/XXX irányelve a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról (HL C [...], [...], [...] o.).

- j) „5G rendszerek”: a mobil és vezeték nélküli kommunikációs technológiákra vonatkozóan világszerte elfogadott szabványokon alapuló digitális infrastrukturális elemek, amelyeket az olyan fejlett teljesítményjellemzőkkel rendelkező konnektivitási szolgáltatásokban és hozzáadott értéket képviselő szolgáltatásokban alkalmaznak, mint a nagyon nagy adatátviteli sebesség és kapacitás, az alacsony válaszidejű kommunikáció, a rendkívül nagy fokú megbízhatóság vagy az összekapcsolt eszközök nagy számának támogatása;
- k) „5G folyosó”: digitális konnektivitási infrastruktúrával, különösen 5G rendszerek által teljes körűen lefedett közúti, vasúti vagy belvízi közlekedési útvonal, amely lehetővé teszi olyan, szinergiákon alapuló digitális szolgáltatások folyamatos nyújtását, mint az összekapcsolt és automatizált mobilitás vagy a hasonló intelligens vasúti mobilitási szolgáltatások;
- l) „a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformok”: kommunikációs infrastruktúrához csatlakoztatva működő, infokommunikációs technológiákon alapuló fizikai és virtuális erőforrások, melyek a közlekedési és/vagy energetikai infrastrukturális adatok áramlását, tárolását, feldolgozását és elemzését támogatják;
- m) „közös érdekű projekt”: az 1315/2013/EU rendeletben, a 347/2013/EU rendeletben vagy e rendelet 8. cikkében meghatározott projekt;
- n) „tanulmányok”: egy projekt végrehajtásának előkészítéséhez szükséges tevékenységek, például előkészületi, feltérképező, megvalósíthatósági, értékelő, tesztelő és hitelesítő tanulmányok – beleértve a szoftverekkel végzett tevékenységeket is –, valamint minden más ezt elősegítő technikai intézkedés, beleértve a kivitelezést megelőző, a projekt meghatározásához és végrehajtásához, valamint a finanszírozására vonatkozó döntésekhez szükséges olyan intézkedéseket, mint például a helyszíni feltárás és a finanszírozási konstrukció előkészítése;
- o) „társadalmi-gazdasági fókuszpontok”: olyan egységek, amelyek rendeltetésüknél, jellegükénél vagy elhelyezkedésüknél fogva közvetlenül vagy közvetetten jelentős társadalmi-gazdasági előnyöket biztosítanak a környező területek polgárai, üzleti világa és helyi közösségei számára;
- p) „harmadik ország”: olyan ország, amely nem tagja az Európai Uniónak;
- q) „nagyon nagy kapacitású hálózatok”: az (EU) 2018/XXX irányelv [az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex] [2. cikkének (2) bekezdésében] meghatározott nagyon nagy kapacitású hálózatok;

- r) „kivitelezés”: az összetevők, rendszerek és szolgáltatások – beleértve a szoftvereket is – beszerzése, leszállítása és telepítése, valamint a projekthez kapcsolódó fejlesztési, építési és üzembe helyezési tevékenységek elvégzése, továbbá a létesítmények átadása és a projekt elindítása.

3. cikk

Célkitűzések

- (1) A program átfogó célja a transzeurópai hálózatok fejlesztése, korszerűsítése és kiépítése a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatban, valamint a megújuló energia területén folytatott, határon átnyúló együttműködés előmozdítása, figyelembe véve a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalásokat, a területi kohéziót és a belső piac integrációját, továbbá hangsúlyt fektetve az ágazatok közötti szinergiákra.
- (2) A program egyedi célkitűzései a következők:
- a) A közlekedési ágazatban:
- i. az 1315/2013/EU rendelet célkitűzéseivel összhangban hozzájárulás a hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokra és az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitás infrastruktúráira vonatkozó közös érdekű projektek létrehozásához;
- ii. az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitás javítása céljából hozzájárulás a polgári-katonai kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra kiépítéséhez;
- b) Az energiaágazatban: hozzájárulás a belső energiapiac további integrációjára, a határokon és szektorokon átívelő hálózatok interoperabilitására, a dekarbonizáció előmozdítására és az ellátásbiztonság biztosítására vonatkozó közös érdekű projektek létrehozásához, valamint a határon átnyúló együttműködés elősegítéséhez a megújulóenergia-projektek terén;

- c) A digitális ágazatban: hozzájárulás a nagyon nagy kapacitású hálózatokra és az 5G rendszerekre vonatkozó közös érdekű projektek létrehozásához, a digitális gerinchálózatok rezilienciájának és kapacitásának növeléséhez, továbbá a közlekedési és energiahálózatok digitalizálásához.

4. cikk

Költségvetés

- (1) A program végrehajtására a 2021 és 2027 közötti időszakra megállapított pénzügyi keretösszeg [folyó árakon 42 265 493 000 EUR].
- (2) Ez az összeg a következőképpen oszlik meg:
- a) [30 615 493 000 EUR] a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzésekre, amelyből:
- i. [12 830 000 000 EUR] az Európai stratégiai beruházások klaszterből;
- ii. [11 285 493 000 EUR] [a Kohéziós Alapból átcsoportosítva kizárólag a Kohéziós Alapból támogatható tagállamok általi, e rendelettel összhangban való felhasználásra];
- iii. [6 500 000 000 EUR] a Védelem klaszterből a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzésre;
- b) [...] [8 650 000 000 EUR] a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekre, ebből maximum 15 % a határon átnyúló megújulóenergia-projektekre;
- c) [...] [3 000 000 000 EUR] a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzésekre.
- (3) A Bizottság a (2) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában említett összegtől nem térhet el.

- (4) Az (1) bekezdésben említett összeg legfeljebb 1 %-a felhasználható a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, valamint ágazatspecifikus iránymutatásokra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedésekre, ideértve a vállalati információs és technológiai rendszereket. Ez az összeg felhasználható a projektek előkészítését támogató kísérő intézkedések finanszírozására is.
- (5) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.
- (6) A költségvetési rendelet sérelme nélkül az első munkaprogramban szereplő projektek intézkedési kiadásai 2021. január 1-jétől számolhatók el.
- (7) [A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeg felhasználását e rendeletnek megfelelően kell végrehajtani, amennyiben a (8) bekezdés másként nem rendelkezik, és a 14. cikk (2) bekezdése b) pontjának sérelme nélkül.]
- (8) [A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeg 30 %-át közvetlenül hozzáférhetővé kell tenni a Kohéziós Alapból történő támogatásra jogosult valamennyi tagállam számára közlekedési infrastrukturális projektek e rendelet szerinti finanszírozására, előnyben részesítve a határon átnyúló és a hiányzó összeköttetéseket. 2023. december 31-ig a finanszírozásra jogosult projektek kiválasztása során figyelembe kell venni a Kohéziós Alap szerinti nemzeti allokációkat az átcsoportosítandó források 70 %-a tekintetében. 2024. január 1-jétől kezdődően a programhoz átcsoportosított azon forrásokat, amelyeket nem kötöttek le egy adott közlekedési infrastrukturális projekthez, a Kohéziós Alapból történő támogatásra jogosult valamennyi tagállam számára hozzáférhetővé kell tenni közlekedési infrastrukturális projektek e rendelet szerinti finanszírozására.]
- (8a) A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeg nem használható fel ágazatközi munkaprogramok és vegyesfinanszírozási műveletek finanszírozására.

- (9) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával] összhangban közvetlenül vagy 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Ezeket a forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

[5. cikk

A programhoz társult harmadik országok

- (1) A program nyitva áll az alábbi harmadik országok számára:
- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) olyan tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;
 - b) csatlakozó országok, tagjelöltek és potenciális tagjelöltek az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unióval kötött megállapodásaikban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
 - c) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
 - d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:

- méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a neki biztosított juttatások tekintetében;
- meghatározza a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyedi programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és azok igazgatási költségeinek kiszámítását. Ezek a hozzájárulások a költségvetési rendelet [21. cikkének (5) bekezdésével] összhangban címzett bevételnek minősülnek;
- nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört a programra vonatkozóan;
- garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

- (2) Az 1315/2013/EU rendelet 8. cikkének sérelme nélkül az (1) bekezdésben említett harmadik országok és az ilyen harmadik országokban működő szervezetek e rendelet szerint csak akkor részesülhetnek pénzügyi támogatásban, ha az elengedhetetlen az adott közös érdekű projekt céljainak eléréséhez, és csak a 19. cikkben említett munkaprogramokban meghatározott feltételekkel.]

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy közvetett irányítással a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában] említett szerveken keresztül.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatások és közbeszerzés formájában – nyújthat uniós hozzájárulást. Vegyesfinanszírozási műveletekhez az InvestEU rendelettel és a költségvetési rendelet X. címével összhangban járulhat hozzá. A vegyesfinanszírozási műveletekhez nyújtott uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a 4. cikk (1) bekezdésében említett költségvetési összeg 10 %-át, kivéve a Kohéziós Alapból átcsoportosított összeget.

- (3) A Bizottság a program egy részének végrehajtására a költségvetési rendelet [69.] cikkének megfelelően végrehajtó ügynökségeket is felhatalmazhat, szem előtt tartva a program optimális igazgatására és hatékonyságára vonatkozó, a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatot érintő követelményeket.
- (4) Egy kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulás lefedheti a pénzeszközök címzett általi visszafizettetésével összefüggő kockázatokat, és elegendő garanciának tekintendő a költségvetési rendelet értelmében. [A garanciaalapról szóló rendelet helyébe lépő] XXX rendelet [X. cikkében] meghatározott rendelkezések alkalmazandók.

7. cikk

Határon átnyúló megújulóenergia-projektek

- (1) A határon átnyúló megújulóenergia-projektek az (EU) 2018/XXX irányelv [a megújuló energiákról szóló irányelv] szerinti, tagállamok közötti, illetve tagállamok és harmadik országok közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás keretében kell megvalósítani. E projekteket az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott kritériumokkal és eljárásokkal összhangban kell azonosítani.
- (2) A Bizottság 2019. december 31-ig e rendelet 23. cikkének d) pontjával összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a kiválasztási kritériumok további meghatározása érdekében, és megállapítja a projektekre vonatkozó kiválasztási eljárás részleteit, továbbá közzéteszi a projektek – a melléklet IV. részében meghatározott – általános kritériumoknak való megfelelésére vonatkozó értékelése, valamint – a melléklet IV. része szerinti – általános költség-haszon elemzése módszertanát.
- (3) Jogosultak az e rendelet szerinti finanszírozásra a határon átnyúló megújulóenergia-projektek fejlesztésére és beazonosítására irányuló tanulmányok.

- (4) Uniós finanszírozásra jogosultak a határon átnyúló megújulóenergia-projektek a kivitelezés tekintetében, amennyiben teljesítik a következő kiegészítő feltételeket:
- a) a projektre vonatkozó, a melléklet IV. részének 3. pontja szerinti költség-haszon elemzés jelentős költségmegtakarítások és/vagy előnyök meglétét támasztja alá a rendszerintegráció, az ellátás biztonsága vagy az innováció tekintetében; és
 - b) a kérelmező igazolja, hogy a projekt a támogatás hiányában nem valósulhatna meg vagy gazdaságilag nem életképes. A szóban forgó elemzésnek figyelembe kell vennie a támogatási rendszerekből származó minden bevételt.
- (5) A kivitelezésre nyújtott támogatás összegének arányosnak kell lennie a melléklet IV. része 2. pontjának b) alpontjában említett költségmegtakarításokkal és/vagy hasznokkal, és nem haladhatja meg a projekt megvalósulásának vagy gazdasági életképességének biztosításához szükséges mértéket.
- (6) A határon átnyúló megújulóenergia-projektek elősegítése érdekében a program keretében biztosítani kell a koordinált finanszírozás lehetőségét egyrészt a megújulóenergia-használat tekintetében a [megújuló energiákról szóló (EU) 2018/XXX irányelv] 3. cikkének (5) bekezdése szerint kialakított keretrendszernek, másrészt az [energiaunió irányításáról szóló (EU) 2018/XXXX rendelet] 33. cikke szerinti uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmusnak a keretében. A megújuló energiára vonatkozó célok teljesítésére szétosztott, a 4. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett összeg, és különösen az e célra rendelkezésre álló pénzalapok felhasználhatók [az energiaunió irányításáról szóló (EU) 2018/XXXX rendelet] 33. cikke szerinti uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus társfinanszírozására. A CEF-rendelet hatálybalépése előtt kellő időben egyedi szabályokat kell megállapítani a megújulóenergia-finanszírozási mechanizmusról szóló végrehajtási jogi aktusban, mégpedig a határon átnyúló megújulóenergia-projekteknek egyrészt a CEF keretében, másrészt az [irányításról] szóló rendelet 33. cikke szerinti uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus keretében való társfinanszírozására vonatkozóan.

8. cikk

A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos, közös érdekű projektek

- (1) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos, közös érdekű projekteknek hozzá kell járulniuk a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti egyedi célkitűzések eléréséhez.
- (2) E rendelet szerinti finanszírozásra jogosultak a digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos, közös érdekű projektek fejlesztésére és azonosítására irányuló tanulmányok.
- (3) A 13. cikkben meghatározott odaítélési kritériumok sérelme nélkül a finanszírozási prioritást a következő szempontok figyelembevételével kell megállapítani:
 - a) előnyben kell részesíteni az olyan nagyon nagy kapacitású hálózatok és 5G hálózatok kiépítését elősegítő intézkedéseket, amelyek képesek gigabit alapú konnektivitást biztosítani olyan területeken, ahol társadalmi-gazdasági fókuszpontok találhatók, figyelemmel e szereplők konnektivitással kapcsolatos igényeire és az így létrehozott újabb területi lefedettségre, összhangban a melléklet V. részével. Egyes társadalmi-gazdasági fókuszpontokhoz kapcsolódó önálló kiépítések is támogathatók, kivéve, ha ez gazdaságilag aránytalan vagy a gyakorlatban kivitelezhetetlen;
 - b) a helyi közösségek nagyon jó minőségű helyi konnektivitásának biztosításához hozzájáruló intézkedések, összhangban a melléklet V. részével;
 - c) az 5G rendszerek kiépítéséhez hozzájáruló intézkedések esetében elsőbbséget kell adni az 5G folyosók kialakításának többek között a transzeurópai közlekedési hálózatokon, előre tekintő megközelítés alkalmazása mellett és figyelembe véve a jelenleg meglévő technológiai megoldásokkal kapcsolatos társadalmi-gazdasági relevanciát. Figyelembe kell venni továbbá azt is, hogy az intézkedés milyen mértékben járul hozzá a lefedettségnek a fő közlekedési útvonalak mentén történő biztosításához, lehetővé téve a szinergiákon alapuló digitális szolgáltatások folyamatos nyújtását. A támogatásban részesíthető projektek indikatív listáját a melléklet V. része tartalmazza;

- d) az Uniót harmadik országokkal összekapcsoló és az Unión belüli területeken lévő elektronikus kommunikációs hálózatok, köztük a tenger alatti kábelek összekapcsoltságát megerősítő, határon átnyúló gerinchálózatok kiépítését vagy megerősítését célzó projekteket annak figyelembevételével kell előnyben részesíteni, hogy milyen mértékben járulnak hozzá az említett elektronikus kommunikációs hálózatok teljesítményének, rezilienciájának és kapacitásának növeléséhez az Unió területén;
- e) [...]
- f) az operatív digitális platformokat létrehozó projektek esetében előnyt kell élvezniük a legmodernebb technológiákon alapuló intézkedéseknek, figyelembe véve olyan szempontokat, mint az interoperabilitás, a kiberbiztonság, az adatvédelem és az adatok további felhasználása;
- g) az alkalmazott technológia optimalitásának mértéke a konkrét projekt szempontjából, figyelemmel a legmodernebb technológiák között az adatáramlási kapacitás, az adatátviteli biztonság, a hálózati reziliencia és a költséghatékonyság szempontjából elérhető lehető legjobb egyensúlyra.

II. FEJEZET

TÁMOGATHATÓSÁG

9. cikk

Támogatható intézkedések

- (1) Kizárólag a 3. cikkben említett célkitűzések eléréséhez hozzájáruló intézkedések jogosultak támogatásra. Ilyen intézkedések lehetnek tanulmányok, kivitelezés vagy egyéb kísérő intézkedések, melyek szükségesek a program és az ágazati iránymutatások irányításához és végrehajtásához.
- (2) A közlekedési ágazatban a következő intézkedések jogosultak az e rendelet alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásra:
 - a) A hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokhoz kapcsolódó, vasúti, közúti vagy belvízi közlekedési útvonalak és tengeri infrastruktúrák kiépítésére vonatkozó intézkedések:
 - i. az 1315/2013/EU rendelet III. fejezete szerinti törzshálózat kiépítését célzó intézkedések, beleértve az olyan határon átnyúló összeköttetésekre és hiányzó összeköttetésekre vonatkozó intézkedéseket, mint például az e rendelet mellékletének III. részében felsorolt intézkedések, valamint az 1315/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározott, a törzshálózathoz tartozó városi csomópontokra, tengeri és belvízi kikötőkre, valamint vasúti-közúti terminálokra vonatkozó intézkedéseket. A törzshálózat kiépítését végrehajtó intézkedések magukban foglalhatnak kapcsolódó, az átfogó hálózaton elhelyezkedő elemeket is, amennyiben ez a beruházás optimalizálása érdekében és az e rendelet 19. cikkében említett munkaprogramokban meghatározott módzatokkal összhangban szükséges;

- ii. az 1315/2013/EU rendelet II. fejezete szerinti átfogó hálózat határon átnyúló összeköttetéseire vonatkozó intézkedések, mint például az e rendelet mellékletének III. részében felsorolt intézkedések, továbbá az átfogó hálózat olyan tagállamokban lévő elemeire vonatkozó intézkedések, amelyeknek nincs szárazföldi határuk más tagállammal, valamint az átfogó hálózat kiépítésével kapcsolatos tanulmányokra vonatkozó intézkedések;
 - iii. az 1315/2013/EU rendelet II. fejezete szerinti átfogó hálózathoz tartozó, a legkülső régiókban található szakaszok kiépítését célzó intézkedések, beleértve az 1315/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározott, az átfogó hálózathoz tartozó releváns városi csomópontokra, tengeri és belvízi kikötőkre, valamint vasúti-közúti terminálokra vonatkozó intézkedéseket;
 - iv. a transzeurópai közlekedési hálózatnak a szomszédos országok infrastruktúra-hálózataival történő összekapcsolását célzó közös érdekű projektek, az 1315/2013/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint;
 - v. az átfogó hálózat tengeri és belvízi kikötőire vonatkozó intézkedések, összhangban az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével.
- b) Az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitásra vonatkozó intézkedések:
- i. az 1315/2013/EU rendelet 21. cikkében meghatározott tengeri gyorsforgalmi utakat támogató intézkedések;
 - ii. telematikai alkalmazási rendszerekkel kapcsolatos intézkedések – az 1315/2013/EU rendelet 31. cikkének megfelelően – az egyes közlekedési módok tekintetében, beleértve különösen a következőket:
 - vasút: ERTMS;
 - belvízi utak: folyami információs szolgáltatások (RIS),
 - közúti közlekedés: ITS;
 - tengeri közlekedés: VTMS és elektronikus tengerhajózási szolgáltatások, ideértve az egyablakos ügyintézési rendszereket, például az egyablakos tengerügyi ügyintézés, a kikötői közösségi információs rendszereket és a vonatkozó váminformációs rendszereket;

- légi közlekedés: légiforgalmi szolgáltatási rendszerek, különösen a SESAR-rendszerből eredőek;
- iii. az 1315/2013/EU rendelet 32. cikkének megfelelően a fenntartható áru fuvarozási szolgáltatásokat támogató intézkedések és a vasúti szállítással járó zaj forrásnál való – többek között a meglévő gördülőállomány utólagos felszerelése útján történő – csökkentésére vonatkozó intézkedések;
- iv. az 1315/2013/EU rendelet 33. cikkének megfelelően az új technológiákat és az innovációt (többek között az automatizálást, a fejlett közlekedési szolgáltatásokat, a modális integrációt és az alternatív tüzelőanyagok infrastruktúráját) támogató intézkedések;
- v. az 1315/2013/EU rendelet 3. cikke o) pontjának megfelelően az interoperabilitási akadályokat elhárító intézkedések, különösen ha ezek a folyosók/hálózatok működésére is kihatnak;
- vi. az 1315/2013/EU rendelet 34. cikkének megfelelően a biztonságos és zavartalan infrastruktúrát és mobilitást – többek között közútbiztonságot – eredményező intézkedések;
- vii. a közlekedési infrastruktúrának többek között az éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal szembeni rezilienciáját javító intézkedések;
- viii. az 1315/2013/EU rendelet 37. cikkének megfelelően a közlekedési infrastruktúrához való hozzáférést minden felhasználó tekintetében javító intézkedések;
- ix. a közlekedési infrastruktúrát biztonsági és határforgalom-ellenőrzési szempontok tekintetében kiigazító intézkedések.

- c) A 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzés: olyan intézkedések vagy egy intézkedésen belüli speciális tevékenységek, amelyek támogatják a polgári-katonai kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra létrehozását.

- (3) Az energiaágazatban a következő intézkedések jogosultak az e rendelet alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásra:

- a) a 347/2013/EU rendelet 14. cikkében meghatározott közös érdekű projektekhez kapcsolódó intézkedések;
 - b) az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott, határon átnyúló megújulóenergia-projektek – ideértve az innovatív megoldásokkal és az energiatárolással foglalkozó projekteket is – támogató intézkedések a projektkezelési koncepciókkal együtt, feltéve, hogy teljesülnek az e rendelet 7. cikkében megállapított feltételek.
- (4) A digitális ágazatban a következő intézkedések jogosultak az e rendelet alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásra:
- a) olyan nagyon nagy kapacitású hálózatok és 5G rendszerek kiépítését elősegítő intézkedések, amelyek képesek gigabit-alapú konnektivitást biztosítani olyan területeken, ahol társadalmi-gazdasági fókuszpontok találhatók;
 - b) a helyi közösségek ingyenes és diszkriminatív feltételektől mentes, nagyon jó minőségű helyi konnektivitásának biztosítását támogató intézkedések;
 - c) minden fő szárazföldi közlekedési útvonal – köztük a transzeurópai közlekedési hálózatok – 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedéséhez hozzájáruló intézkedések;
 - d) a tagállamokon belüli és azok közötti, illetve az Unió és harmadik országok közötti gerinchálózat – köztük tenger alatti kábelek – kiépítését támogató intézkedések;
 - e) [...]
 - f) határon átnyúló közlekedési és energetikai projektekhez kapcsolódó digitális konnektivitási infrastruktúra-követelményeket végrehajtó és/vagy a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformokat támogató intézkedések.

A melléklet V. része tartalmazza a digitális ágazat támogatásra jogosult projektjeinek indikatív listáját.

10. cikk
Szinergiák

- (1) Jogosultak az e rendelet szerinti uniós pénzügyi támogatásra azon intézkedések, amelyek legalább két ágazatban járulnak hozzá a 3 cikk (2) bekezdésének a), b) és c) pontjának megfelelő egy vagy több célkitűzés eléréséhez. Az ilyen intézkedéseket különleges odaítélési kritériumokat tartalmazó, legalább két ágazatot érintő speciális ágazatközi munkaprogram segítségével kell végrehajtani, és az érintett ágazatok költségvetési hozzájárulásaiból kell finanszírozni.
- (2) A közlekedési, az energia- vagy a digitális ágazatra vonatkozó, a 9. cikknek megfelelően támogatható intézkedések magukban foglalhatnak olyan kiegészítő elemeket, amelyek nem feltétlenül kapcsolódnak a 9. cikk (2), (3) vagy (4) bekezdése szerint támogatható intézkedésekhez, feltéve, hogy ezek az elemek megfelelnek az alábbi követelmények mindegyikének:
- a) a kiegészítő elemek költsége nem haladja meg az intézkedés teljes elszámolható költségének 20 %-át; és
 - b) a kiegészítő elemek a közlekedési, az energia- vagy a digitális ágazattal kapcsolatosak; és
 - c) a kiegészítő elemek jelentősen fokozzák az intézkedés által biztosított társadalmi-gazdasági, éghajlat-politikai vagy környezeti előnyöket.

11. cikk
Részvételre jogosult jogalanyok

- (1) A költségvetési rendelet [197.] cikkében említett feltételeken túl az ebben a cikkben foglalt részvételi feltételek alkalmazandók.
- (2) Az alábbi jogalanyok jogosultak részvételre:
- a) a valamely tagállamban letelepedett jogalanyok;
 - b) a programhoz társult valamely harmadik országban vagy tengerentúli országokban és területeken letelepedett jogalanyok;

- c) az uniós jog szerint létrejött jogalanyok és nemzetközi szervezetek, amennyiben a munkaprogramok rendelkeznek részvételükről.
- (3) Természetes személyek nem jogosultak részvételre.
- (4) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok kivételesen akkor jogosultak a program keretében történő támogatásra, amennyiben ez elengedhetetlen egy közös érdekű projekt vagy határon átnyúló megújulóenergia-projekt célkitűzéseinek eléréséhez.
- (5) Kizárólag olyan pályázatok támogathatók, amelyeket egy vagy több tagállam, vagy – az érintett tagállamok egyetértésével – nemzetközi szervezetek, közös vállalkozások, illetve köz- vagy magánvállalkozások vagy -szervek nyújtanak be. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy valamely konkrét munkaprogramra vagy alkalmazások meghatározott kategóriáira az egyetértésük nélkül is nyújtható be pályázat. Ebben az esetben az érintett tagállam kérésére ezt jelezni kell az adott munkaprogramban vagy pályázati felhívásban.

11a. cikk

A polgári-katonai kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra támogatásával kapcsolatos egyedi támogathatósági követelmények

- (1) A polgári-katonai kettős felhasználású közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos, a 9. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett intézkedésekre a következő további támogathatósági követelményeket kell alkalmazni:
- a) A pályázatokat egy vagy több tagállamnak, vagy az érintett tagállamok beleegyezésével a tagállamokban letelepedett jogalanyoknak kell benyújtaniuk;
- b) Az intézkedéseknek a TEN-T törzshálózatra vagy az átfogó hálózatra kell irányulniuk, és meg kell felelniük azoknak a szakaszoknak vagy csomópontoknak, amelyeket a tagállamok a Tanács által 2018. november 20-án elfogadott, az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelményekhez csatolt mellékletekben azonosítottak³⁰;

³⁰ SN 13674/18.

- c) az intézkedések egyaránt vonatkozhatnak meglévő infrastruktúraelemek a célból történő felújítására vagy új infrastruktúraelemek a célból történő építésére, hogy a TEN-T hálózaton javuljon a katonai mobilitás, figyelembe véve az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelményekhez csatolt mellékletekben meghatározott infrastrukturális követelményeket, a műszaki és a gazdasági megvalósíthatóságot és a kettős célra történő felhasználással kapcsolatos relevanciát;
 - d) a 15. cikk sérelme nélkül a kettős felhasználású infrastruktúra teljes költsége jogosult támogatásra a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának iii. alpontjában meghatározott összegből. A kettős felhasználás céljára előírt szintet meghaladó infrastrukturális követelményeket megvalósító intézkedések jogosultak támogatásra; a költségük azonban csak a kettős felhasználáshoz szükséges követelményeknek megfelelő költségek szintjéig támogatható. A kizárólag katonai célra használt infrastruktúrára vonatkozó intézkedések nem támogathatók.
 - e) Az e cikk szerinti intézkedések kizárólag a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának iii. alpontjában meghatározott összegből támogathatók.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben szükség szerint meghatározza a kettős felhasználású infrastruktúrára vonatkozó intézkedések bizonyos kategóriáira alkalmazandó infrastrukturális követelményeket.

III. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

12. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások odaítélésére és kezelésére a költségvetési rendelet [VIII.] címével összhangban kerül sor.

13. cikk

Odaítélési feltételek

- (1) Átlátható odaítélési feltételeket kell meghatározni a 19. cikkben említett munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban a következő elemek értelemszerű figyelembevételével:
- a) gazdasági, társadalmi és környezeti hatások (költségek és hasznok);
 - b) innovációs, biztonsági, interoperabilitási és hozzáférési szempontok;
 - c) határon átnyúló dimenzió;
 - d) a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák;
 - e) az intézkedés előrehaladottsági foka a projektfejlesztés tekintetében;
 - f) a javasolt végrehajtási terv megalapozottsága;
 - g) az uniós pénzügyi támogatás katalizátorhatása a beruházásokra;
 - h) pénzügyi akadályok – például nem kielégítő gazdasági életképesség vagy a piaci források hiánya – leküzdésének szükségessége;

- i) összhang az uniós és nemzeti energetikai és éghajlat-politikai tervekkel.
- (2) A pályázatok odaítélési kritériumok szerinti értékelésekor – adott esetben – az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaival szembeni rezilienciát is figyelembe kell venni egy éghajlattal szembeni sebezhetőségre és éghajlati kockázatokra vonatkozó elemzés keretében, amely kitér a megfelelő alkalmazkodási intézkedésekre is.
- (3) A pályázatok odaítélési kritériumok szerinti értékelésének biztosítania kell, hogy amennyiben a munkaprogramokban szerepelnek a programból támogatandó helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) technológiát magukban foglaló intézkedések, akkor azoknak technikailag kompatibiliseknek kell lenniük az EGNOS/Galileo és a Kopernikusz programmal.
- (4) A közlekedési ágazat esetében a pályázatok (1) bekezdésben említett odaítélési kritériumok szerinti értékelésének – adott esetben – biztosítania kell, hogy a javasolt intézkedések összhangban legyenek az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti folyosókra vonatkozó munkatervekkel és végrehajtási jogi aktusokkal, továbbá az értékelésnek az említett rendelet 45. cikke (8) bekezdésének megfelelően figyelembe kell vennie a felelős európai koordinátor tanácsadói véleményét.
- (5) A határon átnyúló megújulóenergia-projektekkel kapcsolatos intézkedések esetében a munkaprogramokban meghatározott odaítélési kritériumoknak és a pályázati felhívásoknak figyelembe kell venniük a 7. cikk (4) bekezdésében meghatározott feltételeket.
- (6) A digitális konnektivitásra vonatkozó közös érdekű projektekkel kapcsolatos intézkedések esetében a munkaprogramokban meghatározott odaítélési kritériumoknak és a pályázati felhívásoknak figyelembe kell venniük a 8. cikk (3) bekezdésében meghatározott feltételeket.

14. cikk

Társfinanszírozási arányok

- (1) Tanulmányok esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 50 %-át. A Kohéziós Alapból átcsoportosított összegből finanszírozott tanulmányok esetében a maximális társfinanszírozási arányoknak a (2) bekezdés b) pontjában meghatározottak szerint meg kell egyezniük a Kohéziós Alapra vonatkozó maximális társfinanszírozási arányokkal.

- (2) A közlekedési ágazatbeli kivitelezéseket illetően a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni:
- a) a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezés esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 30 %-át. A társfinanszírozási arány legfeljebb 50 %-ra emelhető a következő esetekben: határon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedések az e bekezdés c) pontjában meghatározott feltételekkel; telematikai alkalmazási rendszerekkel kapcsolatos intézkedések; az új technológiákat és az innovációt támogató intézkedések; a védelmi, biztonsági és határellenőrzési célokat szolgáló infrastruktúra javítását a kapcsolódó uniós szabályozásnak megfelelően támogató intézkedések; valamint a legkülső régiókban megvalósítandó intézkedések;
 - aa) a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezés esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 50 %-át. A társfinanszírozási arány legfeljebb 85 %-ra emelhető, amennyiben a szükséges forrásokat a 4. cikk (9) bekezdésének megfelelően átcsoportosítják a programra;
 - b) a Kohéziós Alapból átcsoportosított összeget illetően a maximális társfinanszírozási arányoknak meg kell egyezniük a Kohéziós Alapra vonatkozóan az (EU) XXX rendeletben [CPR] említett maximális társfinanszírozási arányokkal. A társfinanszírozási arány legfeljebb 85 %-ra emelhető a határon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedések esetében, az e bekezdés c) pontjában meghatározott feltételekkel, illetve a hiányzó összeköttetésekhez kapcsolatos intézkedések esetében;
 - c) a határon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedések esetében az a) és a b) pont szerinti megnövelt maximális társfinanszírozási arány csak olyan intézkedésekre vonatkozik, amelyeknél a tervezés és a végrehajtás tekintetében nagy fokú az integráció a 13. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett odaítélési kritérium tekintetében, például ha az egyetlen projektvállalkozás, egy közös irányítási struktúra, egy bilaterális jogi keret, vagy a 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti egyik végrehajtási jogi aktus révén valósul meg.

- (3) Az energiaágazatbeli kivitelezéseket illetően a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni:
- a) a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 50 %-át;
 - b) a társfinanszírozási arány legfeljebb 75 %-ra növelhető a közös érdekű projektek kidolgozásához hozzájáruló azon intézkedések esetében, amelyek a 347/2013/EU rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett bizonyítékok alapján magas fokú ellátásbiztonságot eredményeznek regionális vagy uniós szinten, erősítik az uniós szolidaritást, vagy pedig rendkívül innovatív megoldásokat alkalmaznak.
- (4) A digitális ágazatbeli kivitelezéseket illetően a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni: a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 30 %-át. Legfeljebb 50 %-ra emelhető a társfinanszírozási arány az erős határon átnyúló dimenzióval rendelkező intézkedések esetében, amilyen a fő szárazföldi közlekedési útvonalak 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedése vagy a gerinchálózatok tagállamok közötti, illetve az Unió és harmadik országok közötti kiépítése; továbbá a társadalmi-gazdasági fókuszpontok gigabitalapú konnektivitását végrehajtó intézkedések esetében a társfinanszírozási arány legfeljebb 75 % lehet. A helyi közösségek helyi konnektivitásának biztosításával kapcsolatos intézkedések, amennyiben azokat kis értékű vissza nem térítendő támogatások útján hajtják végre, az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-áig finanszírozhatók uniós pénzügyi támogatásból, a társfinanszírozás elvének sérelme nélkül.
- (5) A 10. cikkben említett ágazatközi munkaprogramok alapján kiválasztott intézkedésekre alkalmazandó maximális társfinanszírozási arány a legmagasabb társfinanszírozási arány, amely az érintett ágazatokban alkalmazandó.

15. cikk

Elszámolható költségek

A költségvetési rendelet [186.] cikkében meghatározott feltételeken túl az alábbi költségelszámolási feltételek alkalmazandók:

- a) kizárólag a tagállamokban felmerült kiadások számolhatók el, kivéve, ha egy közös érdekű projekt vagy egy határon átnyúló megújulóenergia-projekt e rendelet 5 cikkének vagy 11. cikke (4) bekezdésének megfelelően egy vagy több harmadik ország területét vagy a nemzetközi vizeket is érinti, és ha az intézkedés nélkülözhetetlen az adott projekt célkitűzéseinek megvalósításához;
- b) a kedvezményezett által tőkekiadásként kezelt eszköz-, létesítmény- és infrastrukturális költség teljes egészében elszámolható;
- c) a földvásárlással kapcsolatos kiadások nem számolhatók el, kivéve az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyi eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló (EU) XXX rendelet 58. cikkével összhangban a közlekedési ágazatban a Kohéziós Alapból átcsoportosított összegeket;
- d) az elszámolható költségek nem foglalhatják magukban a hozzáadottérték-adót (héta).

16. cikk

A vissza nem térítendő támogatások más finanszírozási forrásokkal való kombinálása

- (1) A vissza nem térítendő támogatások kombinálhatók olyan finanszírozásokkal, amelyek az Európai Beruházási Banktól vagy a nemzeti fejlesztési bankoktól, illetve egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől, valamint magán pénzügyi intézményektől és magánszektorbeli beruházóktól, köztük köz- és magánszféra közötti partnerségektől származnak.
- (2) Az (1) bekezdésben említett támogatások célzott pályázati felhívások keretében is végrehajthatók.

17. cikk

A vissza nem térítendő támogatások csökkentése vagy megszüntetése

- (1) A költségvetési rendelet [131. cikkének (4) bekezdésében] meghatározott indokokon túl a vissza nem térítendő támogatás összege az alábbi indokok alapján csökkenthető:
 - a) az intézkedés a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban megjelölt kezdő időponttól számított egy éven belül nem kezdődött meg a tanulmányok, és két éven belül a kivitelezés esetében;
 - b) az intézkedés előrehaladásának vizsgálatát követően megállapítható, hogy az intézkedés végrehajtása olyan jelentős késedelmet szenvedett, hogy célkitűzései valószínűleg nem valósulnak meg.
- (2) A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás az (1) bekezdésben meghatározott indokok alapján módosítható vagy felmondható.
- (3) Mielőtt bármilyen döntés születne a vissza nem térítendő támogatások csökkentéséről vagy megszüntetéséről, az esetet átfogóan meg kell vizsgálni, és a kedvezményezetteknek lehetővé kell tenni, hogy észszerű határidőn belül előterjesszék észrevételeiket.

18. cikk

Kumulatív, kiegészítő és kombinált finanszírozás

- (1) A program keretében hozzájárulásban részesült intézkedés kaphat hozzájárulást bármely más uniós programból is, többek között a megosztott irányítás alá tartozó alapokból, amennyiben a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. Az intézkedéshez való konkrét hozzájárulás tekintetében a hozzájárulást nyújtó uniós program szabályait kell alkalmazni. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét, és a különböző uniós programokból származó támogatás arányosan, a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumokkal összhangban számítható ki.

(2) Azon intézkedések, amelyek megfelelnek a következő kumulatív feltételeknek:

- a) a program szerinti pályázati kiírás keretében kerültek értékelésre;
- b) megfelelnek a szóban forgó pályázati kiírás minimális minőségi elvárásainak;
- c) a szóban forgó pályázati kiírás alapján forráshiány miatt nem támogathatók,

támogatást kaphatnak az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy a Kohéziós Alapból az (EU) XXX rendelet [CPR] [67. cikkének (5) bekezdésével összhangban], feltéve, hogy megfelelnek az érintett program célkitűzéseinek. Ilyenkor a támogatást nyújtó alap szabályai alkalmazandók.

V. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

19. cikk

Munkaprogramok

- (1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok segítségével kell végrehajtani.
- (2) A munkaprogramokat a Bizottság fogadja el végrehajtási jogi aktussal. E végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 22. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.
- (3) Az energiaágazatban külön figyelmet kell fordítani a z olyan közös érdekű projektekre és kapcsolódó tevékenységekre, amelyek célja a belső energiapiac további integrációja, az energetikai elszigeteltség megszüntetése, a villamosenergia-hálózatok összekapcsolását illetően fennálló szűk keresztmetszetek felszámolása, hangsúlyt fektetve azokra a projektekre, amelyek hozzájárulnak a legalább 10%-os összekapcsoltság céljának megvalósításához, és a villamosenergia-rendszereknek az uniós hálózatokkal való szinkronizációjához.

19a. cikk

Unió pénzügyi támogatás nyújtása

- (1) A 19. cikkben említett munkaprogramokon alapuló valamennyi ajánlattételi felhívást követően a Bizottság a 22. cikkben említett vizsgálati eljárásnak megfelelően határoz a kiválasztott projekteknek vagy részprojekteknek nyújtandó pénzügyi támogatás összegéről. A Bizottság megállapítja a projektek végrehajtására irányadó feltételeket és módszereket.

- (2) A Bizottság értesíti a kedvezményezetteket és az érintett tagállamokat a nyújtandó pénzügyi támogatásról. Ehhez kapcsolódóan értesítést küld a támogatási összegeknek a támogatási megállapodások végrehajtása során bekövetkezett változásáról és a végső kifizetett összegekről.
- (3) A Bizottság – a vonatkozó támogatási megállapodásokban meghatározottak szerint – hozzáférést biztosít a tagállamoknak a kedvezményezettek által benyújtott jelentésekhez a területükön végrehajtott intézkedések esetében.

20. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) A programnak a 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzései terén elért előrelépésekről történő jelentéstételhez használandó mutatókat a melléklet I. része tartalmazza.
- (2) Annak érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a programcélok terén elért előrelépéseket, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 24. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a melléklet I. részének a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése céljából történő módosítására, amennyiben szükséges, valamint e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezésekkel való kiegészítésére.
- (3) A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a program végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjei és – adott esetben – a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

21. cikk

Értékelés

- (1) Az értékeléseket időben kell elvégezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően kell elvégezni.

- (3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel a(z) 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a program végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

22. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a CEF koordinációs bizottsága segíti, amely az adott témától függően különféle összetételekben ülésezhet. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

23. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

(1) A Bizottság jogosult arra, hogy e rendelet 24. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők érdekében:

- a) egy nyomonkövetési és értékelési keret létrehozása a melléklet I. részében megállapított mutatók alapján;
- b) [...]
- c) [...]
- d) a melléklet IV. részének a határon átnyúló megújulóenergia-projektek azonosítása tekintetében történő kiegészítése; a határon átnyúló megújulóenergia-projektként kiválasztott projektek listájának elkészítése és naprakésszé tétele.

- (2) Az EUMSZ 172. cikkének második bekezdésére figyelemmel a Bizottság jogosult arra, hogy e rendelet 24. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők érdekében:
- c) a melléklet III. részének a törzshálózati folyosók, illetve az átfogó hálózaton található előre meghatározott szakaszok meghatározása tekintetében történő módosítása;
- e) a melléklet V. részének a közös érdekű digitális konnektivitási projektek azonosítása tekintetében történő módosítása.

24. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 23. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 23. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (6) A 23. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

25. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és közzététel

- (1) Az uniós finanszírozás címzettjei elismerik az uniós finanszírozás eredetét, és (különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor) gondoskodnak annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, valamint annak intézkedéseivel és eredményeivel kapcsolódóan. A programhoz allokkált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

26. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, az érintett harmadik országnak biztosítania kell az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt vizsgálatok – köztük például helyszíni ellenőrzések és szemlék – lefolytatásához való jog is.

VII. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

- (1) Az 1316/2013/EU rendeletet és a 283/2014/EU rendeletet hatályon kívül kell helyezni.
- (2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül ez a rendelet nem érinti az 1316/2013/EU rendelet szerinti intézkedések lezárásig történő folytatását vagy módosítását, és az továbbra is alkalmazandó az érintett intézkedésekre azok lezárásáig.
- (3) A program pénzügyi keretösszegéből a program és annak elődje, az 1316/2013/EU rendelet szerinti Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.
- (4) A 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni költségvetésbe az e rendelet 4. cikkének (5) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére.

28. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő napon lép hatályba.

2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. RÉSZ: MUTATÓK

A program szoros nyomon követésére a program általános és egyedi célkitűzései megvalósítási szintjének mérésére irányuló mutatók alapján és az igazgatási terhek és költségek csökkentését szem előtt tartva kerül sor. E célból az alábbi fő mutatók tekintetében kell adatokat gyűjteni:

Ágazatok	Egyedi célkitűzések	Mutatók
Közlekedés	Hatékony és összekapcsolt hálózatok, valamint az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitás infrastruktúrái	A CEF keretében támogatott határon átnyúló és hiányzó összeköttetések száma (beleértve a TEN-T törzshálózat városi csomópontjaival, tengeri kikötőivel, belvízi kikötőivel és vasúti-közúti termináljaival kapcsolatos intézkedéseket)
		A CEF keretében támogatott, a közlekedés digitalizálásához különösen az ERTMS, RIS, ITS, VTMS/elektronikus tengerhajózási szolgáltatások és SESAR bevezetésével hozzájáruló intézkedések száma
		A CEF támogatásával épített vagy korszerűsített alternatív tüzelőanyag-töltőállomások száma
		A CEF keretében támogatott, a közlekedés biztonságához hozzájáruló intézkedések száma
	Polgári-katonai kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra kialakítása	A polgári-katonai kettős felhasználásra vonatkozó követelményekhez hozzáigazított közlekedési infrastruktúra-elemek száma

Energia	Hozzájárulás a piacok összekapcsolásához és integrációjához	A tagállami hálózatok összekapcsolására és a belső korlátok megszüntetésére irányuló projektekhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
	Az energiaellátás biztonsága	A rugalmasabb gázhálózatot biztosító projektekhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
		A hálózatok intelligensebbé tételéhez és digitalizálásához, valamint az energiatárolási kapacitás növeléséhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
	Fenntartható fejlődés a dekarbonizáció lehetővé tétele révén	A megújuló energiaforrásokból előállított energiának az energiarendszerekben való terjedését lehetővé tevő projektekhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
		A megújuló energiaforrások területén folytatott, határon átnyúló együttműködéshez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
Digitális ágazat	Hozzájárulás a digitális konnektivitási infrastruktúra kiépítéséhez szerte az Európai Unióban	A társadalmi-gazdasági fókuszpontok új összeköttetései nagyon nagy kapacitású hálózatokkal és a helyi közösségek nagyon jó minőségű összeköttetései
		Az 5G konnektivitást a közlekedési útvonalak mentén lehetővé tevő CEF-intézkedések száma
		A nagyon nagy kapacitású hálózatokkal való új összeköttetést lehetővé tevő CEF-intézkedések száma
		Az energia- és a közlekedési ágazat digitalizálásához hozzájáruló CEF-intézkedések száma

II. RÉSZ: INDIKATÍV SZÁZALÉKOS RÉSZARÁNYOK A KÖZLEKEDÉSI ÁGAZATBAN

A 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett költségvetési forrásokat a következőképpen kell allokálni:

60 % a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedésekre: „A hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokra vonatkozó intézkedések”;

40 % a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intézkedésekre: „Az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitásra vonatkozó intézkedések”.

A 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett költségvetési forrásokat a következőképpen kell allokálni:

85 % a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedésekre: „A hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokra vonatkozó intézkedések”;

15 % a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intézkedésekre: „Az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitásra vonatkozó intézkedések”.

A 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedések esetében a költségvetési források 85 %-át a törzshálózati folyosókkal kapcsolatos, 15 %-át pedig az átfogó hálózattal kapcsolatos intézkedésekre kell fordítani.

III. RÉSZ: TÖRZSHÁLÓZATI FOLYOSÓK ÉS HATÁRON ÁTNYÚLÓ ÖSSZEKÖTTETÉSEK AZ ÁTFOGÓ HÁLÓZATON

**Törzshálózati folyosók, valamint a határon átnyúló összeköttetések és hiányzó összeköttetések
indikatív jegyzéke**

„Atlanti” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Gijón – León – Valladolid A Coruña – Vigo – Orense – León– Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba Algeciras – Bobadilla – Madrid Sines/Lisszabon – Madrid – Valladolid Lisszabon – Aveiro – Leixões/Porto – Douro folyó Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre – Rouen – Párizs Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Tours – Párizs – Metz – Mannheim/Strasbourg Saint Nazaire – Nantes – Tours	
Határon átnyúló összeköttetések	Evora – Merida	Vasút
	Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux	
	Aveiro – Salamanca	
	Duero (Douro) folyó (Via Navegável do Douro)	Belvízi út
Hiányzó összeköttetés	Nem UIC-nyomtávú interoperábilis vonal az Ibériai-félszigeten	Vasút

„Baltikum–Adria” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Gdynia – Gdańsk – Katowice/Sławków Gdańsk – Varsó – Katowice/Krakkó Katowice – Ostrava – Brno – Bécs Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava Katowice – Bielsko-Biala – Zsolna (Žilina) – Pozsony – Bécs Bécs – Graz– Villach – Udine – Trieszt Udine – Velence – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona Graz – Maribor –Ljubljana – Koper/Trieszt	
Határon átnyúló összeköttetések	Katowice/Opole – Ostrava – Brno Katowice – Zsolna (Žilina) Pozsony – Bécs Graz – Maribor Velence – Trieszt – Divača – Ljubljana	Vasút
	Katowice – Zsolna (Žilina) Brno – Bécs	Közút
Hiányzó összeköttetés	Gloggnitz – Mürzzuschlag: Semmering-bázisalagút Graz – Klagenfurt: Koralm-vasútvonal és -alagút Koper – Divača	Vasút

„Mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Algeciras – Bobadilla – Madrid – Zaragoza – Tarragona Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza Sevilla – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona Tarragona – Barcelona – Perpignan – Marseille – Genova/Lyon – La Spezia/Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Velence – Ravenna/Trieszt/Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Záhgráb – Budapest – ukrán határ	
Határon átnyúló összeköttetések	Barcelona – Perpignan	Vasút
	Lyon – Torino: bázisalapút és elérési útvonalai	
	Nizza – Ventimiglia	
	Velence – Trieszt – Divača – Ljubljana	
	Ljubljana – Záhgráb	
	Záhgráb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – ukrán határ	
	Lendva – Letenye	Közút
	Vásárosnamény – ukrán határ	
Hiányzó összeköttetés	Almería – Murcia	Vasút
	Nem UIC-nyomtávú interoperábilis vonal az Ibériai-félszigeten	
	Perpignan – Montpellier	
	Koper – Divača	
	Rijeka – Záhgráb	
	Milánó – Cremona – Mantova – Porto Levante/Velence – Ravenna/Trieszt	Belvízi út

„Északi-tengeri–balti” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Luleå – Helsinki – Tallinn – Riga Ventspils – Riga Riga – Kaunas Klaipeda – Kaunas – Vilnius Kaunas – Varsó Fehérorosz határ – Varsó – Łódź/Poznań – Frankfurt/Oder – Berlin – Hamburg – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław Ukrán határ – Rzeszów – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bréma – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amszterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerpen Hannover – Köln – Antwerpen	
Határon átnyúló összeköttetések	Tallinn – Rīga – Kaunas – Varsó új, teljes mértékben átjárható, UIC-nyomtávú Rail Baltica-vonal	Vasút
	Świnoujście/Szczecin – Berlin	Vasút/Belvízi út
	Via Baltica folyosó (Észtország–Lettország–Litvánia–Lengyelország)	Közút
Hiányzó összeköttetés	Klaipeda – Kaunas – Vilnius	Vasút
	Varsó/Idzikowice – Poznań/Wrocław, a tervezett központi közlekedési csomóponttal való összeköttetésekkel együtt	
	Kieli csatorna	Belvízi út
	Hannover – Magdeburg – Berlin; Mittellandkanal; Nyugat-németországi csatornák	
	Rajna folyó, Waal folyó	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	

„Északi-tengeri–mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Belfast – Dublin – Shannon Foynes/Cork Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre/Calais/Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/Antwerpen/Rotterdam/Amszterdam Glasgow/Edinburgh – Liverpool/Manchester – Birmingham Birmingham – Felixstowe/London/Southampton London – Lille – Brüsszel Amszterdam – Rotterdam – Antwerpen – Brüsszel – Luxembourg Luxembourg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille Luxembourg – Metz – Strasbourg – Bázél Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Calais/Dunkerque/Lille – Párizs– Rouen– Le Havre	
Határon átnyúló összeköttetések	Brüsszel – Luxembourg – Strasbourg	Vasút
	Terneuzen – Gent	Belvízi út
	Szajna–Escaut hálózat, valamint a Szajna, Escaut és Meuse folyók kapcsolódó vízgyűjtő területei	
	Rajna–Schelde folyosó	
Hiányzó összeköttetés	Albertkanaal/Canal Albert és Bocholt–Herentals-csatorna	Belvízi út
	Dunkerque – Lille	

„Keleti/Kelet–Mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Hamburg – Berlin Rostock – Berlin – Drezda Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Drezda Drezda – Ústí nad Labem – Melnik/Prága – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolin Kolín – Pardubice – Brno – Bécs/Pozsony – Budapest – Arad – Temesvár – Craiova – Calafat – Vidin – Szófia Szófia – orosz határ/Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság határa Szófia – Plovdiv – Burgasz/török határ Török határ – Alexandrúpoli – Kavala – Theszaloníki – Joánina – Kakavia/Igumenítsza Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság határa – Theszaloníki Szófia – Theszaloníki – Athén – Pireász/Ikonio – Iráklíó – Lemeszosz (Vaszilikósz) – Lefkoszía/Larnaka Athén – Pátra/Igumenítsza	
Határon átnyúló összeköttetések	Drezda – Prága/Kolín	Vasút
	Bécs/Pozsony– Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Temesvár	
	Craiova – Calafat – Vidin – Szófia – Theszaloníki	
	Szófia – orosz határ/Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság határa	
	Török határ – Alexandrúpoli	
	Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság határa – Theszaloníki	
	Joánina – Kakavia (albán határ)	Közút
	Drobeta Turnu Severin/Craiova – Vidin – Montana	
	Szófia – orosz határ	
	Hamburg – Drezda – Prága – Pardubice	Belvízi út

Hiányzó összeköttetés	Igumenítsza – Joánina	Vasút
	Prága – Brno	
	Theszaloníki – Kavala – Alexandropúli	
	Temesvár – Craiova	

„Rajna-alpesi” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Genova – Milánó – Lugano – Bázél Genova – Novara – Brig – Bern – Bázél – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amszterdam Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen Köln – Liège – Brüsszel – Gent Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge	
Határon átnyúló összeköttetések	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Vasút
	Karlsruhe – Bázél	
	Milano/Novara – svájci határ	
	Bázél – Antwerpen/Rotterdam – Amszterdam	Belvízi út
Hiányzó összeköttetés	Genova – Tortona/Novi Ligure	Vasút
	Zeebrugge – Gent	

„Rajna-Duna” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz Strasbourg – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz München/Nürnberg – Prága – Ostrava/Přerov – Zsolna (Žilina) – Kassa (Košice) – ukrán határ Wels/Linz – Bécs – Pozsony – Budapest – Vukovár Bécs/Pozsony – Budapest – Arad – Brassó (Braşov)/Craiova – Bukarest – Konstanca (Constanţa) – Sulina	
Határon átnyúló összeköttetések	München – Prága	Vasút
	Nürnberg – Plzen	
	München – Mühldorf - Freilassing - Salzburg	
	Strasbourg – Kehl Appenweier	
	Hranice – Zsolna (Žilina)	
	Kassa (Košice) – ukrán határ	
	Bécs/Pozsony– Budapest	
	Pozsony– Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Temesvár	
	Duna folyó (Kehlenheim – Constanţa/Middia/Sulina), valamint a Vág, a Száva és Tisza folyók kapcsolódó vízgyűjtő területei	Belvízi út
	Zlín – Zsolna (Žilina)	Közút
Hiányzó összeköttetés	Stuttgart – Ulm	Vasút
	Salzburg – Linz	
	Craiova – Bukarest	
	Segesvár – Predeal	

„Skandináv-mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Orosz határ – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro(Hallsberg)/Linköping – Malmö	
	Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm/Örebro(Hallsberg)	
	Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg	
	Malmö – Koppenhága – Fredericia – Aarhus – Aalborg – Hirtshals/Frederikshavn	
	Koppenhága – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover	
	Bremerhaven – Bréma – Hannover – Nürnberg	
	Rostock – Berlin – Lipcse – München	
	Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze	
	Livorno/La Spezia – Firenze – Róma – Nápoly – Bari – Taranto – Valletta/Marsaxlokk	
	Cagliari – Nápoly – Gioia Tauro – Palermo/Augusta – Valletta/Marsaxlokk	
Határon átnyúló összeköttetések	Orosz határ – Helsinki	Vasút
	Koppenhága – Hamburg: a Fehmarnbelt-szoroson áthaladó állandó összeköttetés elérési útvonalai	
	München – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: Brenner-bázislagút és elérési útvonalai	
	Koppenhága – Hamburg: a Fehmarnbelt-szoroson áthaladó állandó összeköttetés	Vasút/Közút

Az átfogó hálózat határon átnyúló összeköttetéseinek indikatív jegyzéke

Az e rendelet 9. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett átfogó hálózat határon átnyúló szakaszai különösen a következő szakaszokat foglalják magukban:

Dublin – Strabane – Letterkenny	Közút
Pau – Huesca	Vasút
Lyon – svájci határ	Vasút
Athus – Mont-Saint-Martin	Vasút
Breda – Venlo – Viersen – Duisburg	Vasút
Antwerpen – Duisburg	Vasút
Mons - Valenciennes	Vasút
Gent – Terneuzen	Vasút
Heerlen – Aachen	Vasút
Groningen – Bréma	Vasút
Stuttgart – svájci határ	Vasút
Gallarate/Sesto Calende – svájci határ	Vasút
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Vasút
Prága – Linz	Vasút
Villach – Ljubljana	Vasút
Pivka – Rijeka	Vasút
Plzeň – České Budějovice – Bécs	Vasút
Bécs–Győr	Vasút
Graz - Celldömölk – Győr	Vasút
Neumarkt-Kallham - Mühldorf	Vasút
Borostyán-folyosó (Lengyelország–Szlovákia–Magyarország)	Vasút

Via Carpatia folyosó (fehérorosz/ukrán határ–Lengyelország–Szlovákia–Magyarország–Románia)	Közút
Focșani – moldovai határ	Közút
Budapest – Osijek – Svilaj (bosznia-hercegovinai határ)	Közút
Faro – Huelva	Vasút
Porto – Vigo	Vasút
Giurgiu – Várna/Burgasz	Vasút
Svilengrad – Pithio	Vasút

IV. RÉSZ: Határon átnyúló megújulóenergia-projektek azonosítása

1. A határon átnyúló megújulóenergia-projektek célja

A határon átnyúló megújulóenergia-projektek a tagállamok közötti, határokon átnyúló együttműködést hivatottak előmozdítani a megújuló energiaforrások tervezése, fejlesztése és költséghatékony kiaknázása terén, továbbá energiatároló létesítmények révén megkönnyíteni azok integrációját.

2. Általános kritériumok

Ahhoz, hogy egy projekt határon átnyúló megújulóenergia-projektnek minősüljön, meg kell felelnie az alábbi általános kritériumok mindegyikének:

- a) a projektnek az [(EU) 2018/XXXX európai parlamenti és tanácsi irányelv (a megújuló energiákról szóló irányelv)] szerinti, tagállamok közötti és/vagy tagállamok és harmadik országok közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás hatálya alá kell tartoznia;
- b) a megújuló energiák alkalmazása terén költségmegtakarítást vagy a rendszer-integráció, az ellátás biztonsága vagy az innováció tekintetében előnyöket kell biztosítania;
- c) a projekttel kapcsolatos együttműködés lehetséges általános haszna – hosszú távon is – meghaladja a költségeket a 3. pontban említett és a [7]. cikk szerinti módszertant alkalmazó költség-haszon elemzés alapján.

3. Költség-haszon elemzés

A fenti 2. c) pontban említett költség-haszon elemzésnek minden részt vevő tagállam vagy harmadik ország esetében figyelembe kell vennie többek között a következőkre gyakorolt hatást:

- a) a villamosenergia-termelés költségei;
- b) a rendszer-integráció költségei;
- c) a támogatás költsége;
- d) üvegházhatásúgáz-kibocsátások;

- e) az ellátás biztonsága;
- f) a légszennyezés és egyéb helyi szennyezések csökkentése;
- g) innováció.

4. Eljárás

A tagállamok közötti és/vagy tagállamok és harmadik országok közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás hatálya alá tartozó, a 2009/28/EK irányelv 6., 7., 9. vagy 11. cikkében meghatározottak szerint határon átnyúló megújulóenergia-projektként történő kiválasztásra jogosult projektek gazdáinak (ideértve a tagállamokat is), amennyiben projektjüket határon átnyúló megújulóenergia-projektté kívánják minősíteni, határon átnyúló megújulóenergia-projektként történő kiválasztásra irányuló kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz. A kérelemhez csatolni kell azokat a releváns információkat, amelyek alapján a Bizottság a 7. cikkben említett módszertanokkal összhangban a projektet a 2. és 3. pontban meghatározott kritériumok szerint értékelheti.

A Bizottságnak legalább évente egyszer biztosítania kell a projektgazdák részére projektjük határon átnyúló megújulóenergia-projektté minősítésének lehetőségét.

A Bizottságnak megfelelő konzultációkat kell folytatnia a határon átnyúló megújulóenergia-projektként történő elismerés céljából benyújtott projektek listájáról. A tagállamok részt vesznek a határon átnyúló megújulóenergia-projektként kiválasztott projektek listájáról való döntésben és minden benyújtott projektjavaslat tekintetében megkapják a következő információkat:

- a támogathatósági és kiválasztási kritériumoknak való megfelelés igazolása;
- információ azokról az együttműködési mechanizmusokról, amelyekre a projekt vonatkozik, valamint információ arról, hogy a projekt milyen mértékben élvezi egy vagy több tagállam támogatását;
- a projekt céljának ismertetése, ideértve a becsült kapacitást is (kW-ban megadva), és amennyiben lehetséges, a megújulóenergia-termelést (kWh évente), továbbá a projekt teljes költségét és a támogatható költségeket, euróban megadva;
- információ az e melléklet 2. b) pontja szerinti várható uniós hozzáadott-értékről, valamint az e melléklet 2. c) pontja szerinti várható költségekről és előnyökről, és várható uniós hozzáadott-értékről.

A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján elfogadja a határon átnyúló megújulóenergia-projektek közül a tagállamok által javasolt tervezett lista alapján kiválasztott projektek végleges listáját, és közzéteszi weboldalán a határon átnyúló megújulóenergia-projektként kiválasztott projektek listáját.

A Bizottságnak értékelnie kell a kérelmeket a 2. és 3. pontban meghatározott kritériumok alapján.

A Bizottságnak a határon átnyúló megújulóenergia-projektek azonosítása során megfelelő földrajzi egyensúly biztosítására kell törekednie. Az azonosítás érdekében a projektek csoportosíthatók régiók szerint.

Egy projekt nem minősíthető határon átnyúló megújulóenergia-projektté, vagy a minősítést vissza kell vonni, ha az értékelés olyan téves információon alapult, amely meghatározó tényező volt az értékelés során, vagy ha a projekt nem felel meg az uniós jognak.

A Bizottságnak közzé kell tennie weboldalán a határon átnyúló megújulóenergia-projektként kiválasztott projektek listáját.

V. RÉSZ: A DIGITÁLIS KONNEKTIVITÁSI INFRASTRUKTÚRÁVAL KAPCSOLATOS, KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK

1. Gigabitalapú konnektivitás a társadalmi-gazdasági fókuszpontok részére

Az intézkedések előnyben részesítésekor figyelemmel kell lenni a társadalmi-gazdasági fókuszpontok funkciójára, a konnektivitás által lehetővé tett digitális szolgáltatások és alkalmazások relevanciájára és a polgárok, az üzleti világ és a helyi közösségek számára potenciálisan biztosított társadalmi-gazdasági előnyökre, ideértve az esetleges tovaggyűrűző pozitív konnektivitási hatásokat is. A rendelkezésre álló költségvetést földrajzilag kiegyensúlyozottan kell elosztani a tagállamok között.

Elsőbbséget élveznek az alábbiakhoz hozzájáruló intézkedések:

- gigabitalapú konnektivitás a kórházak és egészségügyi központok számára, összhangban az egészségügyi rendszer digitalizálására irányuló erőfeszítésekkel, figyelemmel az uniós polgárok jólétének növelésére és az egészségügyi és ellátási szolgáltatások betegek számára történő nyújtásában tervezett változtatásokra³¹;
- gigabitalapú konnektivitás az oktatási és kutatóközpontok számára, a digitális szakadék megszüntetésére és az oktatási rendszerek megújítására irányuló erőfeszítések összefüggésében, a tanulmányi eredmények javítása, a méltányosság növelése és a hatékonyság javítása érdekében³².

2. Vezeték nélküli konnektivitás a helyi közösségek részére

Azon intézkedéseknek, amelyek a helyi közélet központjaiban – ezen belül a helyi közösségek közéletében jelentős szerepet játszó közterületeken – ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosítására irányulnak, a támogathatóság érdekében meg kell felelniük a következő feltételeknek:

³¹ Lásd még: COM(2018) 233 final – A Bizottság közleménye az egészségügy és az ellátás digitális átalakításának a digitális egységes piacon való lehetővé tételéről, a polgárok szerepének erősítéséről és egy egészségesebb társadalom megteremtéséről.

³² Lásd még: COM(2018) 22 final – A Bizottság közleménye a digitális oktatási cselekvési tervről.

- olyan, a lenti bekezdésben említett közsférabeli szervezet valósítja meg őket, amely képes megtervezni és felügyelni a közösségi terekben a beltéri vagy kültéri helyi vezeték nélküli hozzáférési pontok kiépítését, valamint legalább három éven keresztül biztosítani tudja az üzemeltetési költségek finanszírozását;
- magas színvonalú internetes felhasználói élményt lehetővé tevő nagyon nagy kapacitású digitális hálózaton alapulnak, amely:
- ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes, könnyen hozzáférhető, biztonságos és a legújabb és legkorszerűbb berendezéseket alkalmazza, amelyek képesek a felhasználók számára nagysebességű konnektivitást biztosítani; és
- támogatják az innovatív digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférést;
- a Bizottság által meghatározandó közös képi azonosítót és a kapcsolódó online eszközökre mutató linket használnak;
- vállalják, hogy beszerzik a szükséges berendezéseket és/vagy a kapcsolódó kiépítési szolgáltatásokat az alkalmazandó joggal összhangban annak biztosítására, hogy a projektek ne torzítsák indokolatlanul a versenyt.

A pénzügyi támogatás az (EU) 2016/2102 európai parlamenti és tanácsi irányelv³³ 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott közsférabeli szervezetek számára áll rendelkezésre, amelyek – a nemzeti joggal összhangban – helyi vezeték nélküli hozzáférési pontok kiépítésével ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes helyi vezeték nélküli konnektivitást kívánnak biztosítani.

Az intézkedések nem vághatnak egybe az ugyanazon közösségi térben – a minőséget is beleértve – hasonló jellemzőkkel rendelkező, már létező ingyenes magán- vagy állami ajánlatokkal.

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. október 26-i (EU) 2016/2102 irányelve a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

A rendelkezésre álló költségvetést földrajzilag kiegyensúlyozottan kell elosztani a tagállamok között.

Amennyiben releváns, biztosítani kell a koordinációt és a koherenciát a CEF azon intézkedéseivel, amelyek célja támogatni a társadalmi-gazdasági fókuszpontok hozzáférését a nagyon nagy kapacitású, gigabitalapú konnektivitást biztosítani képes hálózatokhoz.

A finanszírozásra jogosult 5G folyosók indikatív listája

A gigabitalapú társadalomra vonatkozó bizottsági célkitűzésekkel összhangban, annak biztosítására, hogy a fő szárazföldi közlekedési útvonalak 2025-re teljes 5G-lefedettséggel rendelkezzenek³⁴, a 9. cikk (4) bekezdésének c) pontjában említett, 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedést végrehajtó intézkedések – amint azt a lenti táblázat mutatja (indikatív lista) – első lépcsőben a CAM-kísérletekhez³⁵ kapcsolódó, határon átnyúló szakaszokra vonatkozó intézkedések formájában valósulnak meg, második lépcsőben pedig azon hosszabb szakaszokra vonatkozó intézkedések formájában, amelyeken sor kerül a CAM nagyobb léptékű, folyosók menti alkalmazására. A TEN-T folyosók alapul szolgálnak ehhez, ugyanakkor az 5G kiépítése nem korlátozódik feltétlenül ezekre a folyosókra.

„Atlanti” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Porto-Vigo and Merida-Evora and Aveiro – Salamanca
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Metz – Párizs – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisszabon Bilbao – Madrid – Lisszabon
„Baltikum–Adria” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	–
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Gdansk – Varsó – Brno – Bécs – Graz – Ljubljana – Trieszt

³⁴ Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgáltatában: Úton a gigabitalapú európai információs társadalom felé, COM(2016) 587.

³⁵ Connected and Automated Mobility (összekapcsolt és automatizált mobilitás).

„Mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	–
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Budapest – Zágráb – Ljubljana / Rijeka / Split
„Északi-tengeri–balti” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Varsó – Kaunas – Vilnius/Klaipėda
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Tallinn – Riga – Kaunas – litván/lengyel határ – Varsó Fehérorosz/litván határ – Vilnius – Kaunas – Klaipėda
„Északi-tengeri–mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Metz – Merzig – Luxembourg Rotterdam – Antwerpen – Eindhoven
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Amszterdam – Rotterdam – Breda – Lille – Párizs Brüsszel – Metz – Bázeli Mulhouse – Lyon – Marseille
„Keleti/Kelet–Mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Szófia – Thessaloníki – Belgrád
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Berlin – Prága – Brno – Pozsony Temesvár – Szófia – török határ Szófia – Thessaloníki – Athén

„Rajna-alpesi” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Bologna – Innsbruck – München (Brenner-folyosó)
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt/Main Bázel – Milánó – Genova
„Rajna-Duna” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	–
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Frankfurt (M) – Passau – Bécs – Pozsony – Budapest – Osijek - Vukovár - Bukarest – Konstanca Karlsruhe – München – Salzburg – Wels Frankfurt/Main – Strasbourg
„Skandináv-mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Oulu – Tromsø Oslo – Stockholm – Helsinki
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Turku – Helsinki – orosz határ Stockholm/Oslo – Malmö Malmö – Koppenhága – Hamburg – Würzburg Nürnberg – München – Verona Rosenheim – Bologna – Nápoly – Catania – Palermo Nápoly – Bari – Taranto
Via Carpatia	Klaipėda – Kaunas - Elk – Białystok – Lublin – Rzeszów - Barwinek
